FOTÓ: KARASZ LAJOS

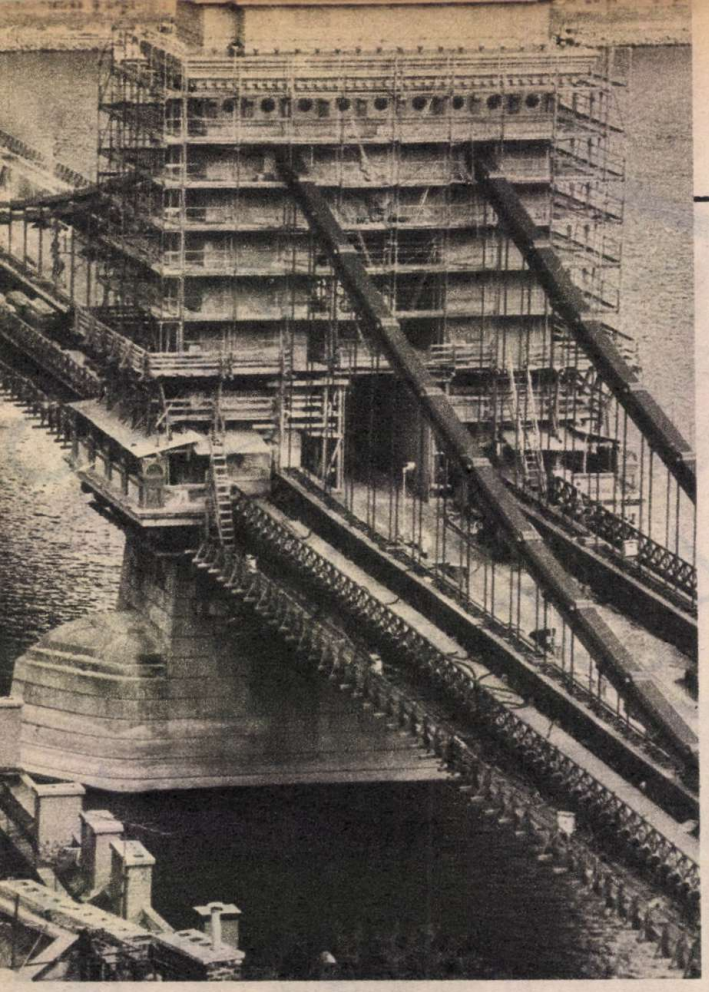

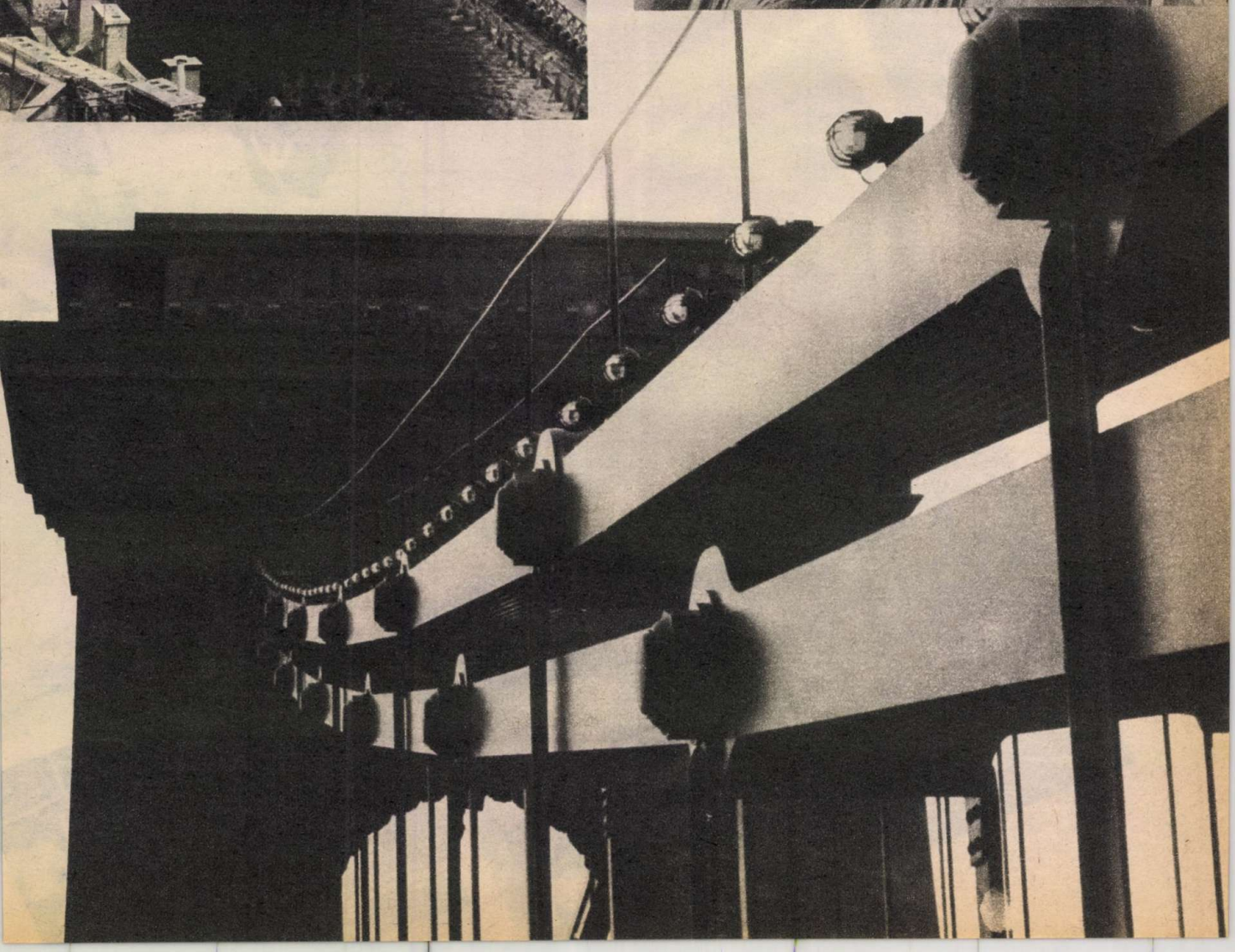

TUDÓSOK RÖVIDNADRÁGBAN

Veszélyes dolog egy közintézetben álló tudósembernek rövidnadrágra vetkőzni, és aprócska repülőmodellekkel bíbelődni. Veszélyes dolog, mert felnőttség ide, tudományos rang oda, könynyen rásütik a bélyeget: gyerekes. Márpedig a körrepülő-modellek világversenyein régi ismerősként üdvözlik egymást a világ számos országából érkezett legkülönfélébb foglalkozású emberek. Van közöttük gyári munkás, tisztviselő, orvosprofesszor, tudományos kutató és profi (vagy-is ezért fizetést kapó) modellező is. Ők szívesen vállalják találkozások idején alaposan belefeledkeznek a maguk által épített kis játékokba, versenyeznek műrepülésben, sebességi, légiharc, valamint túra kategóriákban.

Mindenekelőtt lássuk, hogy mit is takarnak ezek a fogalmak. A közös valamennyiben az, hogy a repülőmodellt egy meghatározott hosszúságú acélhuzallal forgatják körbe. A műrepülésben az igazi gépekhez hasonló bukfenceket, csavarokat, látványos körívet rajzolnak a modellek az égre. A sebességi kategóriában a 2,5 cm^3-es motor olykor 290 km/óra sebességgel is hajtja a gépet. A légiharc során a repülők hátsó részére erősített szalagcsíkokat kell „levadászni". A túrázók ben persze a segítők többször is üzemanyagot töltenek boszorkányosan rövid idő alatt), s az nyer, aki a legrövidebb idő alatt teljesíti a távot.

Könnyű lenne egy kézlegyintéssel elintézni a dolgot, mondván: ha ehhez van kedvük, hát csinálják. Csakhogy az ember, minden fenntartása ellenére, egy idő után kezdi tisztelni ezeket a bogaras felnőtteket. Hallgassuk meg, hogyan vélekednek sportágukról egy korábbi túra EB győztesei, az angol Smith Steven és társa, Brown Colin:

— Oké, gyerekesek vagyunk, de hát jobb-e az, ha a televízió előtt kekszet rágcsálunk egész nap? 11 éves korunk óta ismerjük egymást, utazgatunk a világversenyekre, imádjuk ezt az egész nagy családot!...

Persze vannak országok, ahol rettentő komolyan veszik a dolgot. A kínaiak például kifejezetten erre a célra épített bázisokon laknak, és egy tisztes átlagfizetésért nincs más dolguk, csak a modelljeikkel törődni, versenyekre járni. A népszerűség?

— Ahol lakom, Nan Tingben nyolcezer modellező bütykköli az apró motorokat, ez már valami, nem? — mosolyog Zhu Younan, a három évvel ezelőtti műrepülő világbajnok. Gyerekesek? Meglehet. De hát ki hivatott eldönteni, hogy hol a felnőttség határa? Mit nevezhetünk komoly elfoglaltságnak? Az egyik nemzetközi zsűritag, dr. Laird Jackson nemcsak a modellezésért tesz sokat. Önálló laboratóriumában, az Egyesült Államokban, nemzetközi jelentőségű sejtbiológiai kutatásokat végez. A modellezőversenyeken azonban ő is játszik. Komolyan játszik, de hát érdemes-e máshogy?...

— tézé —

Karasz Lajos felvé-

ERŐSEBB A TŰZNÉL

Madarason ma is látható kiblis, tűzfallal körülbástyázott épület. A hajdani földesúr Mitugrásznak csúfolt ispánja tervezette, hogy megvédje magát a tűztől, a vörös kakastól. Cselédei ugyanis – boszszúból a kegyetlenkedéseiért – újra és újra felgyújtották a házát. Mintha a múlt tért volna vissza, a tűzkakas megint felröppent a településen. De ezúttal nem a kiblis házra, hanem az általános iskolára

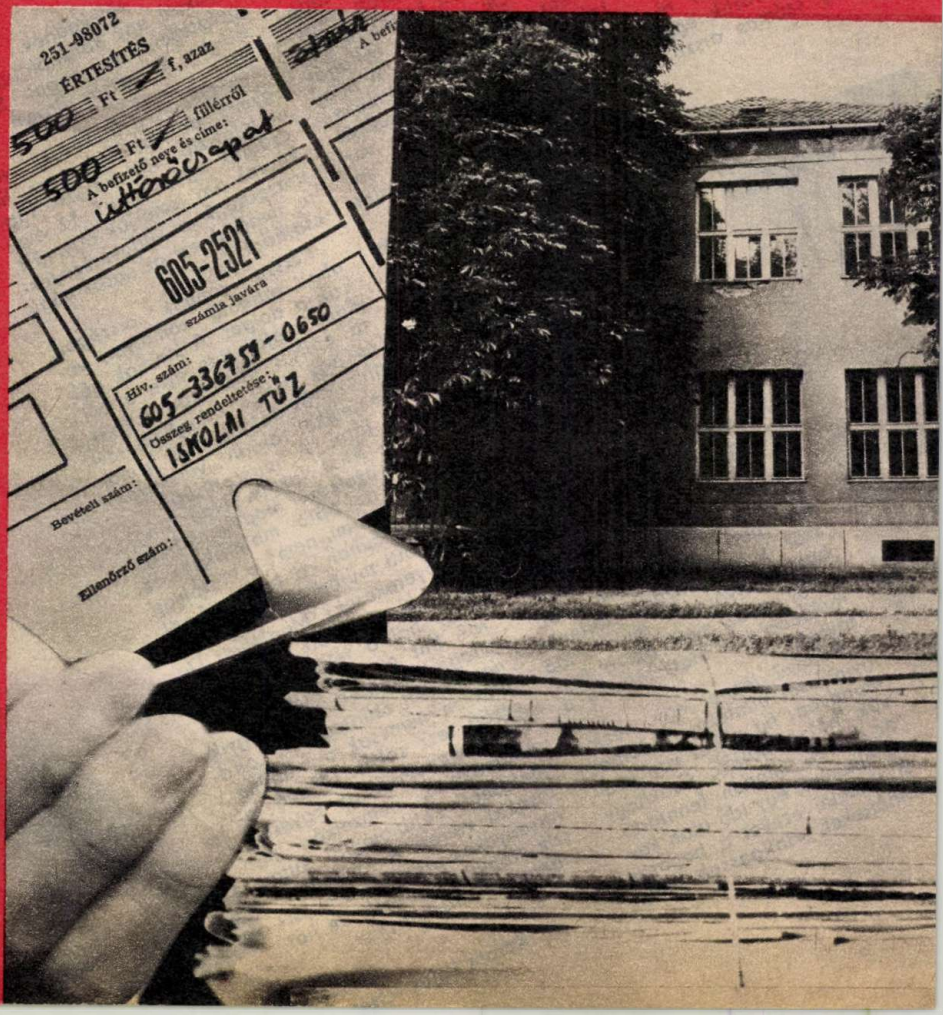

Azt beszélik Madarason, hogy szándékos gyújtogatás történt, hiszen az a tény, hogy az iskola két egymástól távol eső tantermében szinte egy időben lobbant fel a láng, kizárja a véletlen lehetőségét. Ráadásul találtak egy palackot, amiben előzőleg petróleumot tartottak.

Bosszút is emlegetnek. De hát kin akart bosszút állni a gyújtogató? Háromszázharminchárom gyereken? Amikor a kezében megsercent a gyufaszál, sejtenie kellett, hogy elsősorban az utcára kerülő tanulókat éri jóvátehetetlen kár, a nyolcadikosok jövőjét, sikeres pályaválasztását teheti kérdésessé, hogy a legnehezebb időszakban, az utolsó félévben zökkentik ki őket a tanulásból, a felvételire készülésből.

A SZEMTANÚ

Kétszer is elutaztam a kis Bács megyei faluba, de az írásra nehezen szántam rá magam, mert feltételezni sem tudtam ilyen aljasságot. Aztán mégis tollat fogtam.

Az első, akivel találkoztam, a nyolcadikos Vörös Robi volt:

— Nekivetkőzve ültem a televízió előtt, amikor édesanyám berobbant a szobába. „Ég az iskolátok!" kiáltotta. Nem törődtem azzal, hogy későre jár az idő, hogy odakint sötét van, s az engedélykérésről is megfeledkeztem; melegítőbe bújtam, és rohantam a helyszínre. Iskolánk körül nagy nyüzsgés és fojtogató füst fogadott. Az emeleti tantermek ablakain ijesztő lángnyelvek csaptak ki. Kilenc tűzoltókocsi vízágyúja próbálta megfékezni, eloltani a lángokat. Azt mondják, szerencse a szerencsétlenségben, hogy a mozi az iskola szomszédságában van, s éppen akkor mozis nap volt. Két késésben lévő fiatal az előadásra igyekezve észrevette, hogy világítanak az emeleti tantermek ablakai. Azt gondolták, hogy talán égve felejtették a villanyt, de aztán megérezték a füstöt. Székük helyett a mozi vezetőjét keresték meg, aki félbeszakította az előadást és riadóztatta a tűzoltóságot. Gyorsan erősítés érkezett Halasról, és Bácsalmásról is. A határőrség katonákat küldött, de jöttek a szülők, és amit tudtunk, mi is segítettünk. Fogalmam sincs, hány óra volt, amikor hazaértem. Fáradtan roskadtam az ágyra. Tudtam, hogy a tanítás elmarad, reggel azonban a szokásos időben ébredtem. Az iskolánál már ott találtam barátaimat, a Tigris őrs többi tagját is.

A BAJBAN MÁSOK AZ EMBEREK

— Amikor végigmentem a sötéten ásítozó, füstös tantermeken, folyosókon, kétségbeestem és nagy-nagy undort éreztem. Arra gondoltam, hogy életmunkám, harmincöt éves pedagógiai pályám eredménye lett a tűz martaléka. De aztán az ablakon át megpillantottam a sorakozó gyerekeket, akik a szünet ellenére is eljöttek, s azon kezdtem törni a fejem, hogy mit lehet csinálni. Az irodában már telefonüzenetek vártak: a pártház, a művelődési ház, a napközi otthon vezetői értesítettek, hogy helyet szorítanak nekünk — mesélte Külhegyi Jakab. — Néhány osztályt a földszinten helyeztünk el, a többieknek pedig az említett helyeken alakítottunk ki tantermeket. Csupán négy napra volt szükségünk, hogy zökkenőmentesen folytatódjék a tanítás. Úgy látszik, a bajban mások lesznek az emberek, fontosabbakká válunk egymás számára. Termelőszövetkezetünk, ahol szükség van minden munkáskézre, elküldte saját építőbrigádját, kőműveseit, villanyszerelőit. „Falu az iskoláért" címmel gyűlést hívott össze a tanács, s az emberek úgy döntöttek, hogy ha már újjá kell építeni az iskolát, a régi kályhákat cseréljük ki központi fűtésre. Még a nyugdíjasok is ajánlottak fel pénzt. A termelőszövetkezet és az állami gazdaság dolgozói pluszmunkát vállaltak, s keresetükből több mint egymillió forintot bocsátottak a rendelkezésünkre. Úttörőcsapatunk sem tétlenkedett. A gyerekek játékokat készítettek, bazárokat rendeztek, s a pénzt, amit így kaptak, a tanács által létesített 605-336759-0653-as számú csekkszámlára fizették be. Erre a számlára került meseszínpadunk háromezer forintnyi bevétele is.

ÉRTÜK SZÓLT A TELEFON

— Engem is meglepett, hogy egy kis iskola baja milyen gyorsan vált közüggyé — mondta Földi Emil, Bácsalmás és a vonzáskörzetéhez tartozó települések úttörőelnöke. — Dolgozószobámban heteken át a madarasiakért szólt a telefon. Elsőnek szövetségünk értesített, hogy a „Gyermekek a gyermekekért" alapból ötvenezer forint gyorssegélyt adtak postára a madarasiak címére. Aztán jött a hír, hogy a nemzetiségi Katymár úttörői három nyelven előadott gálaműsorukat a szomszéd faluba is elviszik, és a teljes bevételt az iskolának adják. Tudomásom szerint csaknem tizenháromezer forint gyűlt össze. A bácsalmási 3578-as Számú II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapat tagjai házról házra jártak, újságot gyűjtöttek, s az érte kapott négyezer forintot elküldték Madarasra. Megmozdult Bácsszőlős, Csikéria, Mátételke úttörőnépe is. Hallottam olyan gyerekről, aki havi zsebpénzét, fagylaltadagjának árát küldte el, hogy segítsen . . .

Az iskola újjáépült. Hangtalanul is arról regél, hogy a szolidaritás, az emberi összefogás erősebb a tűznél is.

Faragó György
Fotó: Wagner Margit

FARMACIA APOTÉKA

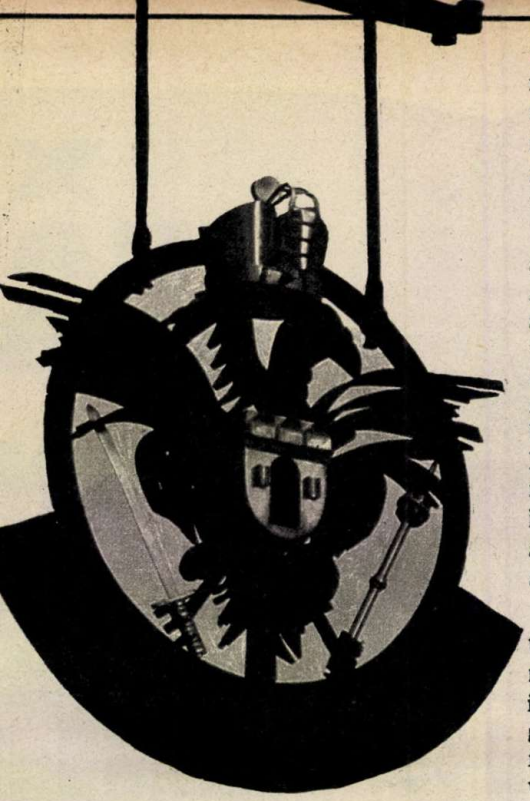

Akik közületek külföldön jártak, láthatták, hogy egyes országokban apotékának, másutt farmaciának nevezik a gyógyszertárat, sőt néhány helyen nálunk is olvasható a gyógyszertár felirat mellett az apotéka szó is. Vajon honnan erednek ezek a szavak?

Keletkezésük sok ezer évre nyúlik vissza, egészen az ősi Egyiptomig, ahol kezdettől fogva a tudományokat — és ezen belül a gyógyító tudományt is — a papok művelték, tudásukat féltékenyen őrizve. Világi személy nem juthatott a tudományok műhelyeibe. Ezért az iskolák és a kísérleti intézmények szorosan a templomok mellett létesültek a bölcsesség és a tudományok istene, Thot védnöksége alatt (akit hol ibiszfejjel, hol kutyafejjel ábrázoltak).

Szobrának talapzatára vésve a régészek a „Ph-arma-ka" szó hieroglifáit találták, ami annyit jelent óegyiptomi nyelven: biztos szer adása. Az antik görögöket a tenger a hajózás révén összekötötte az egyiptomiakkal, így a kifejezés — módosított formában — meghonosodott az ógörög nyelvben: a gyógyszerelés tudományát farmakinak, magát a gyógyszert vagy mérget farmakon-nak nevezték. A későbbiek során ebből alakult ki a régi rómaiaknál a pharmacia, a szintén latin nyelvcsaládba tartozó franciában a pharmacie és a brit szigetet meghódító római légiók nyomán az angol nyelvben a gyógyszert árusító hely megnevezésére a pharmacy.

Az apotéka elnevezés eredete szintén Egyiptomban keresendő. Amikor az időszámításunk előtti századokban a római birodalom terjeszkedése elérte Egyiptomot is, az ott állomásozó római légiók számára a felső-egyiptomi Abotheban gyógyszerraktárt létesítettek. Kissé módosított formában, a német nyelvterületen a gyógyszert kiszolgáló helyiség megnevezésére az apotheke, a szláv nyelvekben az apteka terjedt el.

És ha már szólottunk Óegyiptom „névadói" múltjáról, említsük meg, hogy a fáraók birodalmában, idestova 5-6 ezer évvel ezelőtt a gyógyítás tudományát meglepően fejlett szinten művelték. Eleinte valamennyi tudományt együttesen gyakorolták, azonban az ismeretek bővülésével kialakultak az önálló szakágak; a matematika, a csillagászat, a gyógyászat, és ennek alapján az oktatóintézmények is szakosodtak. A gyógyítás tudományát Heliopoliszban igen magas fokon művelték, ahol a szakma legjelesebbjei maguk köré gyűjtötték az arra érdemes, érdeklődő fiatal papokat, s szóban adták át ismereteiket. Később a tudás már annyira megszaporodott, hogy ez a módszer nem volt elégséges, ezért írásba kellett foglalni a tapasztalatokat és a „tanodákhoz" a gyógyítással foglalkozó papirusztekercsekből könyvtárak létesültek. (Ez volt az alapja a később világhírre emelkedett alexandriai könyvtárnak is.)

Heliopoliszon kívül híres gyógyítóközpont alakult ki Philaeben, Karnakban, Hermopoliszban, Edfuban és az Alexandriától délre fekvő Memphiszben (ma Szakkara), ahol lelkibetegeket is gyógyítottak zenével és nyugtató hatású növénykivonatokkal. Amikor I. Ptolemaiosz fáraó, a nagy reformátor uralkodó Alexandriát tette meg az óegyiptomi birodalom székhelyévé, Memphiszből és a többi nevezetes gyógyító-oktató központból Alexandriába vezényelte a gyógyító tudomány — mai kifejezéssel a medicina — professzorait, és ezzel megteremtette az alexandriai „egyetem" és a nem kevésbé nevezetes könyvtár alapjait, amelyek több mint ezer éven át, egészen az i. sz. VII. századig, az arabok betöréséig működtek. Számos kiváló görög orvos: Hippokratész, Epikureosz és Aszklepiosz is ott tanult. A fáraók közül sokan őszinte érdeklődést mutattak a gyógyítás tudományának egyes ágai iránt, és végeztek elméleti kutatómunkát. Így Athotis fáraó az i. e. 3. évszázadban anatómiával és gyógyfüvekkel ismerkedett, míg utóda, Ozaphais fáraó a verőerek kutatása terén alkotott maradandót. Tosarthoros fáraó, a 3. dinasztia második uralkodója könyvben foglalta össze az addig megismerteket, amely egészen az i. sz. első évszázadig volt érvényben.

A gyógyító templomok híre egyre terjedt, és a nép tódult a szent helyekre gyógyulásra várva. Olyan tömegben érkeztek, hogy a templomudvarok már nem tudták befogadni őket. Új épületeket emeltek, és a betegek ellátására a papok mellett új személyzetre volt szükség. Így a gyógyítás a papság feladatából fokozatosan a „civilek" kezébe került, majd kialakult az orvosgyógyszerészi rend. Országszerte létrejöttek az „ispotályok", ahol könnyebb és súlyosabb betegeket egyaránt kezeltek. Uralkodói rendelet értelmében az orvosok durva lenből készült köpenyszerű lebernyeges ruhában jártak, hátukat leopárdbőr borította, és koponyájukat simára borotválták. Tisztaságukra nagy gondot kellett fordítaniok.

Ahogy a tudomány terebélyesedett, megkezdődött a munkamegosztás: az orvosok mellett kialakultak a herbalisták (herba görögül gyógyfüvet jelent), akik már maguk nem gyógyítottak, hanem a különféle gyógyfüvekből orvosságokat, illatszereket és a papság számára (megszentelt) kenőcsöket készítettek. „Laboratóriumukat" kert vette körül, ahol a szükséges növényeket, illetve mézet, olajat, bort és a tehenészetben tejet termeltek. Az előállított szerek alap- és hatóanyagainak arányát már nem emlékezetből, hanem szabályos receptek alapján készítették. A papirusztekercseken kialakult a világ első farmakopeája, gyógyszerkönyve.

Dr. Gonda György

Pajtás
nevem
Ha ellátogatsz
a III. Magyar Versenyautó
Kiállításra, és ott
a Pajtás-ládába
bedobod ezt a szelvényt,
nyerhetsz egy BMX kerékpárt!
A sorsolás ideje:
1987. november 27-én,
délután öt óra.

FERJÁNCZ – DR. TANDARI

NÉVTELENSÉG ÉS NULLASÁG?

Csípős sószag, csüngő oldalszalonnák. Innen nem szökhettek messzire az álmok, itt még nagyon is kérdéses volt, hogy lesz-e sláger valaha is a már régen megírt számból, a Jeremyből. A szalonnaminősítő szemszögéből csak egy dolog lehetett fontos: a zsír 4,2 centiméter alatt legyen a táblákon, mert akkor első osztályú az áru, legalábbis a magyar szabvány szerint...

„MI LESZ EBBŐL?!"

— Mikor is született a Jeremy? — kérdezem Hevesi Tamást, a Névtelen Nulla vezetőjét.

— Tizennégy éves koromban írtam ezt a számot... Akkor még fogalmam sem volt arról, hogy három nagy tervem közül végül is melyik mellett teszem le a voksot. Labdarúgó, színész vagy zenész szerettem volna lenni. Csak egyetlen dologban voltam biztos, abban, hogy van bennem egy jó adag egészséges magamutogatás.

— Mikor dőlt el, hogy számodra a zene a legfontosabb?

— Voltam én kántor is, a szegedi temetőben énekeltem. Az ottani karvezetőnél kellett felvételiznem, és amikor ez a felvételi sikerült, akkor határoztam el, hogy ezentúl csak a muzsika és semmi más!

— Kántorság, szalonnaminősítés — óriási vargabetűk...

— 1984-ben megalakítottam a zenekart, de hát egy Gyulán született bandának nem könnyű az élete. A szalonnaminősítés munka volt, amivel a kenyeremet kerestem, de állandóan a zenén járt az eszem. Közben dolgozott az együttes, én meg hetente háromszor Pestre vonatoztam, énekórákat vettem Geri Edittől. Különben a temetői kórus is nagyon jó iskola volt. Fegyelmezett, tiszta éneklést követeltek az embertől. Ott nem lehetett „linkeskedni".

— Hol tartott akkor a zenekar?

— Abszolút nullák és névtelenek voltunk. Láttam, ha nem jövünk „föl" Budapestre, az együttes nem maradhat több egy jó gyulai bandánál. Félre ne értsd, eszemben sincs lebecsülni a helyi közönséget! Számunkra mindig is ők jelentik azt a tábort, amely előtt mi a legkomolyabb vizsgáinkat tesszük. Életem egyik legszebb élménye volt az otthon adott szeptemberi koncertünk.

— Szóval, Budapest...!

— Először itt kóboroltam az utcákon, az albérletemben hallgattam a kazettáimat, különösen Al Jarreau-t, meg Bobby McFerrint. És persze ült lelkemben a kétség, hogy lesz-e ebből valami?! Szerencsére Presser Gábor már hallott valamit a zenekarunkról, és mellénk állt.

MESSZI RÖPPEN A HÍR

— Az idén adta ki első nagylemezét a Névtelen Nulla, de a zenekar már korábban is felhívta magára a figyelmet, különösen te, az énektudásoddal.

— Számomra Jarreau és McFerrin a mérce. Dzsesszénekesek, fantasztikus technikával, mindenfajta ordítozás és bohóckodás nélkül. Mennyi mindent képesek kifejezni a saját hangjukkal! Dühöt, haragot, örömet, s ehhez még szövegekre sincs szükségük.

— Te is eléggé érzékeny lehetsz, legalábbis ez derül ki a lemezen hallható számaidból...

— Az vagyok, s mivel én írtam a dalok nagy részét, talán túlságosan is szomorúra sikerült az album. De hát vállalom, s vállalja velem együtt a zenekar is. Az a fajta zene, amit mi játszunk, hiánycikk volt eddig a hazai rockéletben. Az érzékenység, az érzelmek ma lenézett dolgok nálunk. Lenézettek és szégyellnivalók. Sajnos.

— Azt beszélik, hogy esetleg Hollandiában is kiadják majd a lemezeteket, angol nyelven....

— Szó van róla. Ez óriási dolog lenne! Képzeld, elvihetnénk Gyula hírét Amszterdamba! Mert hát a Névtelen Nulla ma is vidéki zenekar, a tagok Békéscsabáról, Gyuláról, Gyöngyösről járnak próbára a fővárosba.

— Szoktál még szalonnát enni?

— Nem a szalonnával volt a baj, hanem a névtelenséggel, a nullasággal. Csüggedő alkat vagyok, és sohasem gondoltam volna, hogy a névtelen és „nulla" zenekarból lesz még egyszer egy Névtelen Nulla.

Sinkovics Ferenc
Fotó: Tóth András

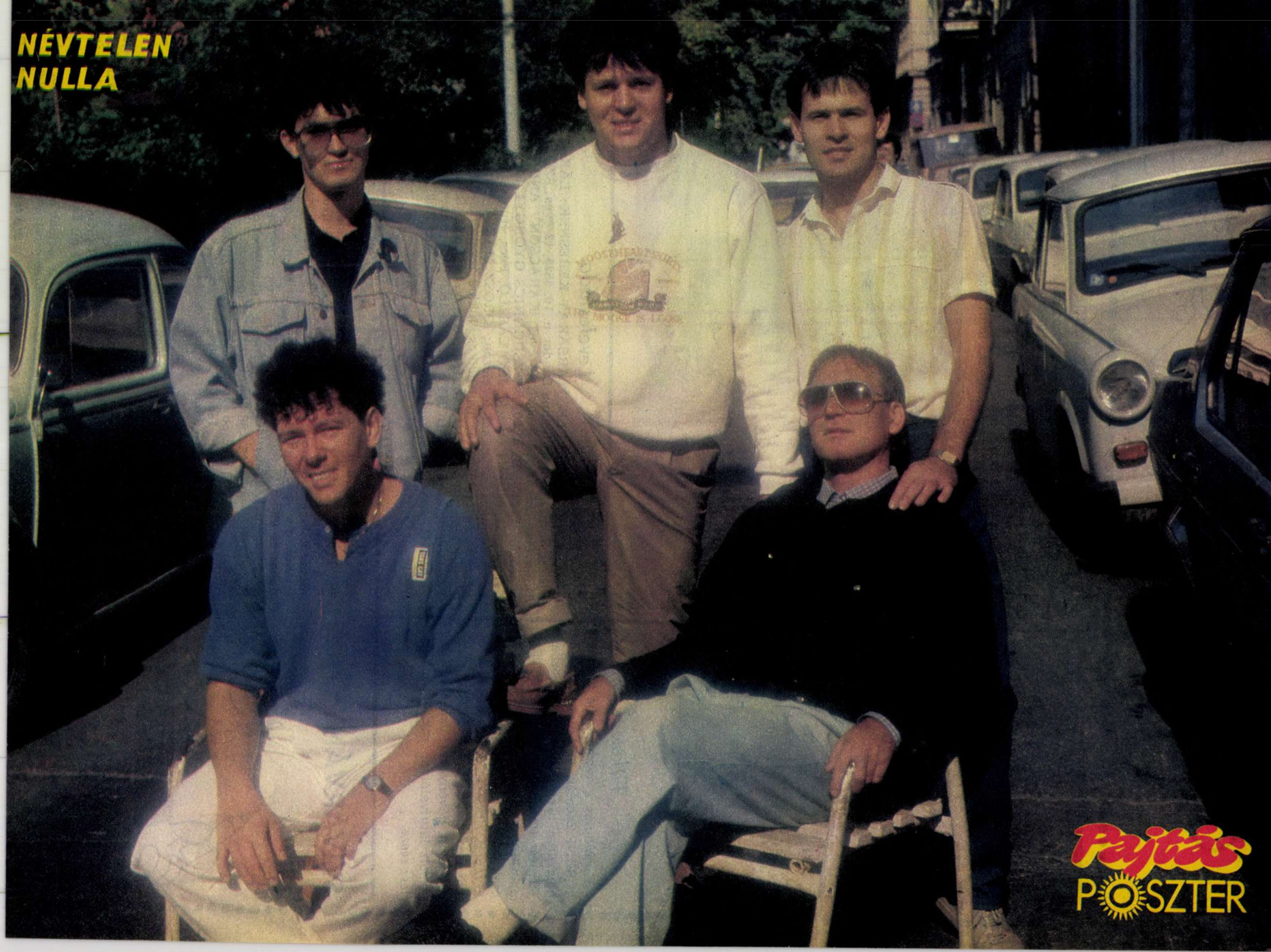
NÉVTELEN
NULLA
Pajtás
POSZTER

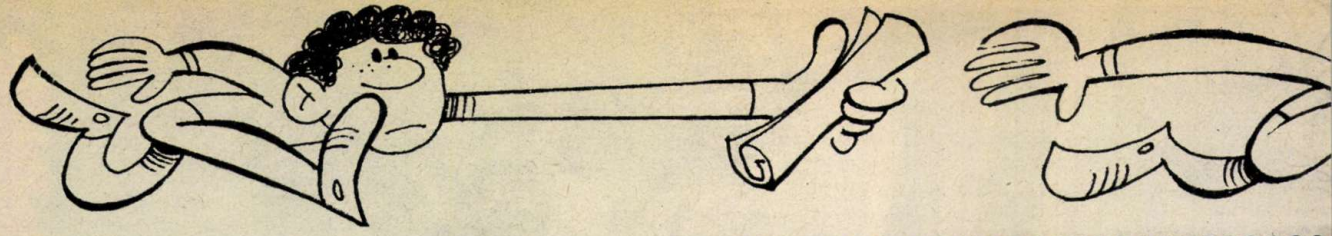

Titkok

Kirándulás a természetbe címmel a SÜNI Zsebtár 6. kötete hazánk megyéibe hívja olvasóit, miközben természetmegismerő programokat ajánl, mert a mottója: a természetet csak az védheti, aki megismeri. Aki kíváncsi titkaira, érdekességeire, és szívesen figyeli a körülöttünk lévő állatokat, növényeket; ismerkedik az égbolt látnivalóival, sok élményben lesz része.

Orosz teadélután

A Barátság-posta lehetőségeiből a körösszakáli Táncsics Mihály Úttörőcsapat pajtásai már ízelítőt kaptak. Több úttörővezető kapcsolatban is van szovjet pedagóguscsaládokkal. Így nemrég, amikor a szovjet barátok megérkeztek a községbe, rögtönzött riadóláne segítségével teadélutánt szerveztek. A vendégek bemutatták a hagyományos orosz teakészítés fortélyait, beszéltek úttörőik életéről, és orosz gyerekdalokra tanították a körösszakáli gyerekeket.

Levelesláda

BARÁTOKAT, LEVELEZŐTÁRSAKAT KERESNEK: LAKATOS ILONA, Füzesgyarmat, Kőrösi Csoma Sándor u. 10. 5525, 12 éves; SZÖLLŐSI JUDIT, Dunavecse, Jókai u. 38. 6087, 13 éves; KARÁCSONY ANDREA, Mosonmagyaróvár, Bartók B. u. 20. és ZSUGONICS GYÖNGYI, Mosonmagyaróvár, Fertősor 54. 9200, 14 évesek; JOÓ LÁSZLÓ, Pécs, Hun u. 5. 7628, hetedikes es nyolcadikos lányokkal levelezne; OROSZ MÁRIA, Bátonyterenye, Népköztársaság u. 45. 3070, nyolcadikos fiúkkal levelezne, úszik, kosárlabdázik és tornászik; SZABÓ KRISZTIÁN, Nagykáta, Petőfi S. u. 11. 2760, hetedikesekkel levelezne; ABONYI KATALIN, Tápiószentmárton, Április 4. u. 23/b. 2711, szeret magnózni, olvasni — nyolcadikos fiúk és lányok leveleit várja.

SZIVÁRVÁNY

A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége, a Művelődési Minisztérium és a Balatoni Úttörőváros Gyermekalkotások Galériája pályázatot hirdet a világ minden gyermeke részére. Ebben az évben ez a nemzetközi pályázat egyben az országos képző- és iparművészeti pályázat is.

A pályázaton részt vehetnek úttörőcsapatok, úttörőházak, szakköri kollektívák, illetve egyénileg minden kisdobos és úttörő (4–15 éves korig, akik 1973. január 1. után születtek).

Pályázni csak 1987–88-ban készült eredeti, önálló kiállításon még nem szerepelt művel lehet. Témája kötetlen. Kapcsolódhat az úttörőév aktualitásaihoz, fő gondolataihoz, a mindennapok iskolai és otthoni eseményeihez, a képzelet, a fantázia birodalmához.

Betartandó szabályok:

– a képek paszpartúra és keret nélkül küldendők,

– a mű mérete tetszés szerinti,

– a mű bármely anyag felhasználásával, technikával készülhet: ceruza, pasztell, akvarell, gouache, olaj, tus, filctoll, fa, linó, metszet, rézkarc. Elfogadunk mozaikot, applikációt, batikot, kisplasztikát, rézdomborítást.

Minden pályamű hátlapjára ragasztott papíron olvasható írással fel kell tüntetni az alábbi adatokat:

„SZIVÁRVÁNY"

1. A pályázó teljes neve, 2. születésének időpontja (év, hó, nap), 3. nemzetisége, 4. pontos címe (lakás és iskola), 5. a beküldött alkotás témája, címe.

Beküldési határidő: 1988. március 31-ig, a következő címre: GYERMEKALKOTÁSOK GALÉRIÁJA, Balatoni Úttörőváros, Zánka 8250.

A legjobb pályamunkák alkotói zánkai táborozást és tárgyjutalmat kapnak.

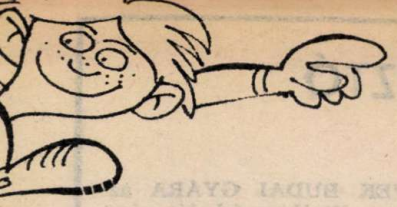

Add tovább!

LÁSS, NE CSAK NÉZZ!

A csali

A sikerfilmekhez nem feltétlenül szükséges művészi színvonal. Elsősorban a hatás a fontos, a tömegekre gyakorolt vonzás. Jó néhány kétértelmű szó, néhány kétes szándékú személy, valamiféle egzotikusnak tűnő kaland, szerelem, első majd utolsó csókok. A csali, hogy bekapjuk a horgot.

Ennyi a beharangozott, világsikernek kikiáltott ausztrál film, a Krokodil Dundee. S ezekre a hatásvadász „alkotásokra" mégis szükségünk van. Túl gyöngék vagyunk ahhoz, hogy szórakoztatásunkban is színvonalat követeljünk. Így a valódi humort elfelejtjük, az őt kiszorító másfél órás turmixokkal együtt.

Zabiák Mónika, 8. o. Gyál

Névadón

Kék kendő a nyakban, cumi a kézben — ki érti meg ezt, jelzi a csodálkozó gyerektekintet. Pedig mindkettő értük van. Hagyomány már, hogy a fehérgyarmati úttörőcsapatok tagjai részt vesznek a Városi Családi Iroda programjaiban. Legsikeresebbek a névadók. A Váci Mihály Úttörőcsapat tiszteletbeli kisdobossá fogadja az ünnepelt csöppségeket.

Modern mese

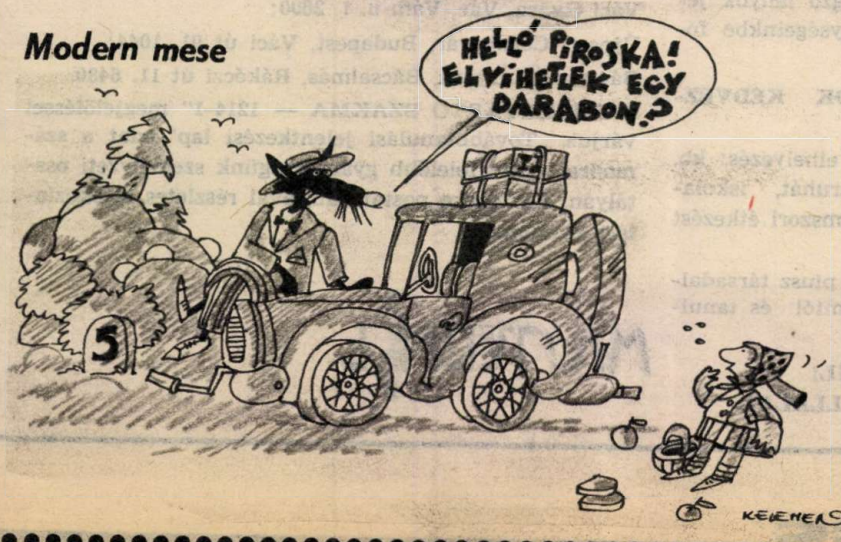

Bizonyára láttátok az elmúlt hetekben a tőzsdéseket. Kiabáltak, rejtélyes jeleket adtak le egymásnak, mint a süketnémák, vagy feszülten meredtek a számítógépek adatoszlopaira. Azért szerepeltek napokon keresztül a képernyőn, mert a tőzsdéken, New Yorkban, Londonban, Tokióban és másutt, zuhantak, majd emelkedtek az árfolyamok, órák, sőt néha percek alatt dollármilliárdok úsztak el, vagy „jöttek vissza". De hát mi is történik a tőzsdén?

A tőzsde voltaképpen piac, ahol adnak-vesznek — árut, fémet, gabonát, vagy részvényt. Ha egy tőkés országban valaki vállalatot alapít és pénzre, tőkére van szüksége, részvényt adhat ki. Ez olyan, mintha „feldarabolva" adná el gyárát. Ha mondjuk 100 ezer dollárt ér, ezer darab 100 dolláros részvényt nyomtat. Aki vesz belőle, a gyár „ezredrészének" lesz társtulajdonosa, részvényese. Ha a gyárnak jól megy, ha a várható haszon (a profit) nagynak ígérkezik, akkor a részvényre nagy a kereslet, többet is adnak érte 100 dollárnál — az árfolyam felmegy. Ha fordított az eset, akkor az árfolyam csökken, esetleg még a 100 dollárt, a névértéket sem adják meg érte. Ahogy egy piacon megszedheti magát az ügyes kereskedő, a tőzsdén is meggazdagodhat az, aki ügyesen advesz, jól tippeli meg, melyik részvény árfolyama nő, melyiké csökken.

A részvénytőzsdéken mindennap több száz vállalat papírjait adják-veszik. Ha egy ország gazdaságának egészében jók a kilátásai, akkor a részvények többségének emelkedik az árfolyama, ha rosszak, akkor esik. Egy-egy jó hír ezért általános vásárlási hullámot válthat ki, ami árfolyam-emelkedést idéz elő, egy rossz hír eladási lázat, általános árfolyamesést, „fekete napokat" okozhat. Ezeket az irányzatokat csak erősítik a spekulánsok. A világ nagy tőzsdéi így a világgazdaság érzékeny időjárásjelzői — és manapság viharokat jeleznek.

Baracs Dénes

AZ ŐSZ MEGLEPETÉSE!
MEGJELENT A
KARATÉ
MAGAZIN

Kapható minden újságárusnál.

A tartalomból:
KARATE- DO
KYOKUSHINKAI
KICK-BOX
TAEKWON-DO
JU-JITSU

A következő szám decemberben jelenik meg.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1988—1989-es tanévre felvesz általános iskolát végzett lányokat fonó és szövő; fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos szakmunkástanulónak.

A tanulmányi idő három év. Felvételi vizsga nincs!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta +100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások:

— 5 Ft térítésért teljes ellátás (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a harmadéves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség! A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el.

A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

PATEX

Jelentkezés:
PTM Központ
1. sz. Gyára,
személyzeti osztály,
Budapest, Pf. 43. 1502.
Telefon: 662-688.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ LÁNYOK, FIGYELEM!

Csak három év szorgalom, s a jövedelmed havonta 4500—6500 Ft is lehet!

Az 1988. szeptember 1-jén induló tanévre várjuk az általános iskolát végzett vagy most végző lányok jelentkezését budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó. szakmára.

MÁR A TANULÓÉVEK ALATT SOK KEDVEZMÉNYT BIZTOSÍTUNK!

Igény szerint kollégiumi, leányotthoni elhelyezés: kb. 220 Ft/hó; ingyen tanszereket, munkaruhát, iskolaköpenyt, valamint napi 8 forintért háromszori étkezést biztosítunk.

Tanulmányi ösztöndíj; 250—1100 Ft/hó, plusz társadalmi ösztöndíj 500—750 Ft/hó — évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!
MASTERFIL PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT

Lőrinci Gyára, Budapest, Gyömrői út 85—91. 1183;
Kaposvári Gyára, Kaposvár, Jutai út 6. 7400;
Miskolci Gyára, Miskolc, József A. u. 21. 3527;
Váci Gyára, Vác, Vám u. 1. 2600;
Újpesti Cérnagyár, Budapest, Váci út 91. 1044;
Bácsalmási Gyára, Bácsalmás, Rákóczi út 11. 6430.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA — 1214-1" megjelöléssel várjuk „Továbbtanulási jelentkezési lap"-odat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti osztályán. Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatást küldünk.

MASTERFIL

ÚTTÖRŐ TÖRTÉNELEM

HARMINC ÉVE TÖRTÉNT

Harminc éve történt!

November elsején verseny indult az úttörőkongresszus előkészítésére. Az úttörőcsapatok és a pajtások öt területen mérhették össze tudásukat, ügyességüket, edzettségüket, szervezőkészségüket. Ezek: kultúrmunka, sport, műhelymunka (ma ezermesterkedésnek mondanánk), jó tanulás, a Pajtás újság terjesztése és irodalmi alkotások készítése.

Ezt a versenyt — melynek jelvényeit itt láthatod — nagyon megkedvelték a gyerekek. A korabeli statisztikából tudjuk, hogy 281 kultúrelőadást, 374 sportversenyt, 53 műhelymunkakiállítást rendeztek. A Pajtás újság példányszáma jelentősen emelkedett. 1947 decemberében 29 600 példány, a verseny végén, 1948 májusában pedig 70 000 példány jutott el a gyerekekhez. A Pajtás irodalmi pályázatára verseket, kis elbeszéléseket küldtek a pajtások szép számban. Ezek közül a legszínvonalasabbakat az akkori Pajtás közölte.

A számtalan helyi rendezvényről, versenyről nincs mód beszámolni, ezért csak példaként említem, hogy a sportversenyekben az atlétikától egészen a gombfoci-bajnokságig szinte minden sportág szerepelt. A kultúrmunkában a báb, a versmondás, egy jelenet előadása és így tovább.

Nagy mozgolódás volt akkor az úttörőcsapatokban, mégsem ment a tanulás rovására. Az emlékezetes versenyek eltartottak egészen az úttörőkongresszusig, melyet 1948. május 24—26. között rendeztek Budapesten, I. Országos Úttörő Konferencia néven. Jelvényét itt bemutatom.

Záhonyi Ede

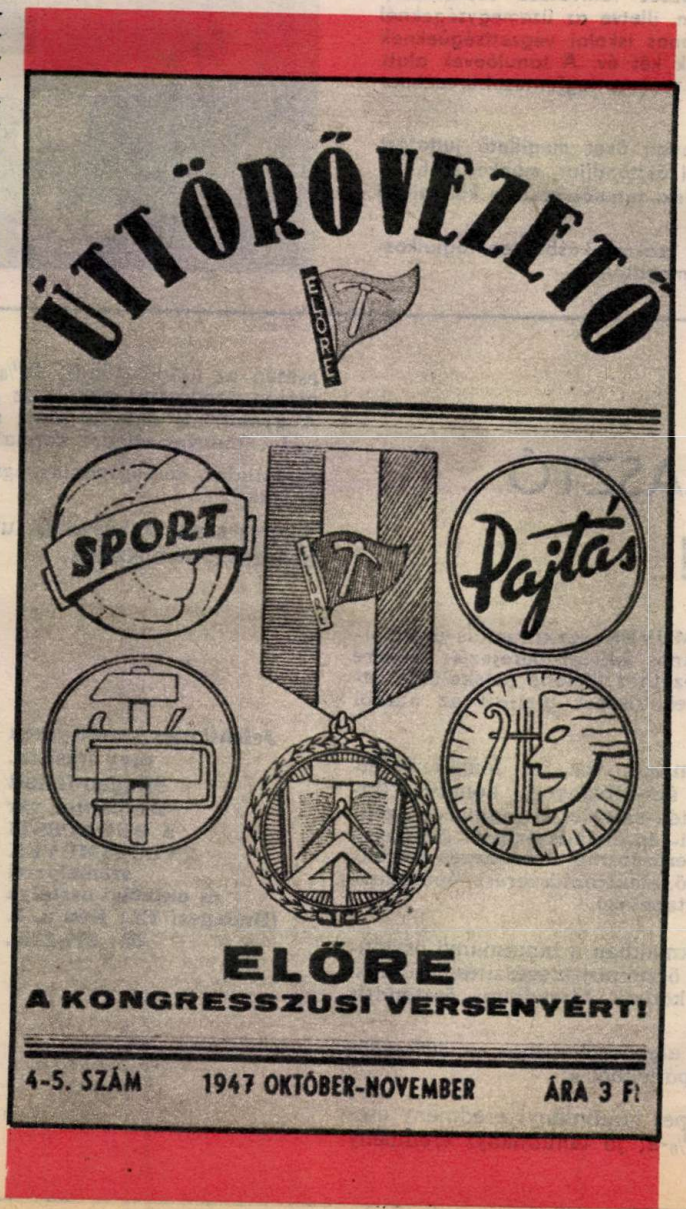

ÉRDEMES BÖNGÉSZGETNI

PÁLYAVÁLASZTÓ LÁNYOK, FIÚK!

A Budapesti Elektromos Művek az Ipari Minisztérium felügyelete alatt működő közüzemi vállalat. Felelős – ellátási területén belül – a villamosenergia-szolgáltatással kapcsolatos tevékenység végzéséért. Vállalatunk műszaki-gazdasági feladatait három, egymástól jól elkülöníthető tevékenységi csoportba sorolhatjuk.

1. A vállalat kezelésében levő hálózatok, épületek, gépek, berendezések üzemeltetése, a szükséges fenntartási és karbantartási munkák végzése.

2. Energiagazdálkodási tevékenység, ezen belül a fogyasztók energiaigényének kielégítése.

3. Hálózatfejlesztés. Az áramszolgáltatási területen jelentkező hálózatfelszerelési, -építési igény kielégítése.

Szakmunkástanulóink képzése főhivatású szakoktatók irányításával tanműhelyekben, illetve az üzemegységeknél folyik. A képzési idő általános iskolai végzettségűeknek három év, érettségizetteknek két év. A tanulóévek alatt elsajátítják a villanyszerelő szakma legfontosabb technológiáit.

Szakmunkástanulóink minden őket megillető juttatást – tanulmányi és társadalmi ösztöndíjat, munkaruhát, étkezést – megkapnak. A vidéki tanulók részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A harmadéves tanulókat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk. A továbbtanulást támogatjuk.

Az iparágban dolgozók energia-árkedvezményben és egyéb juttatásokban részesülnek.

Az alábbi szakmákra várjuk jelentkezéseteket: villanyszerelő, műszerész, vízvezeték-szerelő, kőműves, festő-mázoló.

A továbbtanulási jelentkezési lapra írjátok rá, hogy a Budapesti Elektromos Művekhez jelentkeztek.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a Budapesti Elektromos Művek oktatási központja.

Cím: Budapest VI., Weiner Leó u. 7. 1065. Tel.: 126-011.

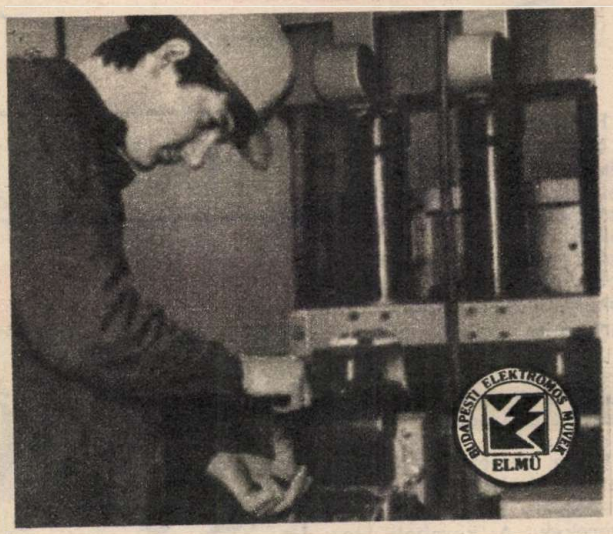

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK szakmunkás-utánpótlása érdekében az általános iskolát befejezők részére — szakmunkásképző intézethez történő beiskolázás útján — továbbtanulási lehetőséget biztosít az alábbi szakmákban:

hegesztő, esztergályos, marós, vas- és fémszerkezetlakatos, magasépítőipari ács-állványozó, kőműves (kiemelt szakmák); vízvezeték-szerelő, anyagmozgatógépszerelő, géplakatos, vegyi- és élelmiszeripari gépszerelő, villamosgép-szerelő, erősáramú berendezés-szerelő, épületvillamossági szerelő, elektroműszerész, épületasztalos, szobafestő-mázoló-tapétázó.

A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak. Bármelyik szakmában kötünk társadalmi ösztöndíjszerződést!

A társadalmi ösztöndíj alapösztöndíjból — 300—1000 Ft/hó — és tanulmányi pótlékból áll.

Tanulmányi pótlék közepes tanulmányi eredmény esetén az alapösztöndíj 20%-a; jó tanulmányi eredmény esetén az alapösztöndíj 40%-a; jeles és kitűnő tanulmányi eredmény esetén az alapösztöndíj 50%-a.
A gyakorlati oktatás alatt a tanulók munkaruhát és kedvezményes ebédet kapnak.

A vállalati törzsgárdatagságnál a tanulóéveket beszámítjuk!

Sikeres szakmunkásvizsga után a továbbtanulni szándékozókat támogatjuk.

Jelentkezés személyesen vagy írásban. Minden fiatalt szeretettel vár a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztálya (Budapest IX., Kén u. 5. T.: 277-275).

RSBONTÓ OLDALAINK!

KOSSUTH NYOMDA

Nyomdánk, amely több mint 100 éve alakult, a szép könyvek készítésének első számú műhelye, a hazai könyvgyártásban és a könyvexportban is kiemelkedő szerepet tölt be.

Színesen illusztrált könyveinkkel és egyéb kiadványainkkal, amelyek modern technológiával, magas színvonalon készülnek, az utóbbi évtizedben több arany- és ezüstérmet nyertünk nemzetközi könyvkiállításokon, a hazai „Szép Könyv Verseny"-en pedig évek óta a legtöbb díjat kapjuk.

Ezeket az eredményeket magas szintű szakképzettséggel és világszínvonalon álló technikai berendezésekkel tudjuk elérni. Nyomdánkban ma már természetes, hogy a szöveg-előállításban, a fényképészetben, a nyomógépeknél számítógépek vezérlik a berendezéseket. A szakmai ismeretek elsajátítása természetesen együtt jár a legmodernebb technika megismerésével és kezelésének ismeretével.

Az általános iskolát végzett fiúk és lányok vállalatunknál közvetlen kapcsolatba kerülnek ezekkel a modern berendezésekkel, ugyanakkor megtanulják a szakma „klasszikus" ismereteit is.

Vállalatunkhoz könyvkötő és síknyomó gépmester szakmunkástanulónak, síknyomó gépmester és nyomdaipari technikus szakközépiskolai tanulónak várjuk az általános iskolát végzett gyerekek jelentkezését személyzeti és oktatási osztályunkon. (Budapest V., Alkotmány u. 3. I/123.)

A szakmunkástanulókkal és a szakközépiskolai tanulókkal társadalmi-tanulmányi szerződés kötésére is van lehetőség. Tanulmányi előmeneteltől függően az ösztöndíj havonta 400—1000 Ft lehet.

EGIS GYÓGYSZERGYÁR BUDAPEST

A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli. Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:

vegyianyaggyártó (erre a szakmára elsősorban fiúk jelentkezését várjuk), hegesztő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, gázvezeték- és készülékszerelő, vízvezeték-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezet-lakatos, villamosgép-szerelő, épületvillamossági szerelő, irányítástechnikai műszerész, műszergyártó és karbantartó (csak budapestiek jelentkezését várjuk), szobafestő-mázoló-tapétázó, kőműves, padlóburkoló, esztergályos, bútorasztalos.

A képzési idő három év, kollégiumot biztosítunk.

Érettségi és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek az általános vegyész szakmában.

A képzési idő négy év, kollégiumot biztosítunk.

Az általános vegyész szakmában, a tanulmányi eredménytől függően, lehetőség van a technikusi képesítés megszerzésére.

Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:

— tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj;
— 500 Ft/hó társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés a tanulmányi eredménytől függően;
— jutalomlehetőség;
— szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.); üdülési és kulturális lehetőség.

Támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, (nyelv-) vagy szakmai tanfolyamokon. Pályakezdőinket öt évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein. 1987-ben a pályakezdő szakmunkások alapórabére 26,20 Ft volt. A továbbtanulással kapcsolatban tájékoztatást ad az EGIS Gyógyszergyár oktatási osztálya. Címünk: Budapest X., Keresztúri u. 30—38. Levélcím: Bp. 10. Pf.: 100. 1475. T.: 386-702.

FIGYELEM!

Az 1988/89-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak.

A tanulmányi idő három év.

Juttatások:

— 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj + 100—200 Ft tanulmányi pótlék, a tanulmányi eredménytől függően;
— 200 Ft kiemelt szakmapótlék;
— tanulmányi ösztöndíj — a tanulmányi eredménytől függően — az első évben 50—450 Ft/hó; a második évben 50—540 Ft/hó; a harmadik évben 50—820 Ft/hó.

Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára iskolázunk be szakmunkástanulónak.

A tanulmányi idő három év.

Juttatások:

— 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj + 100—200 Ft tanulmányi pótlék, a tanulmányi eredménytől függően;
— tanulmányi ösztöndíj — a tanulmányi eredménytől függően — az első évben 50 Ft-tól 400—500 Ft/hó; a második évben 50 Ft-tól 500—600 Ft/hó; a harmadik évben 50 Ft-tól 800—900 Ft/hó.

Elhelyezés kollégiumban. Ingyen munkaruha. Ebéd 4 Ft-ért az iskolában és üzemi gyakorlat idején a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség: a szakmunkásvizsga után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—9000 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől csütörtökig, 8—15 óráig a személyzeti osztályon

(Patex Angyalföldi Szövőgyár, Budapest XIII., Fáy u. 81—83. 1135.)

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

Cím: Budapest, Pf.: 391. 1394.

PAMUTTEXTILMŰVEK PATEX BUDAPEST

Fejjáték

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SINKOVICS FERENC

Rejtvényeink megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397. A levelezőlapra írd rá: FEJJÁTÉK.

Beküldési határidő: november 26.

	A	B	C	D	E
1	6 4 5 2	1 4 3 7	7 2 5 3	5 3 2 6	2 1 4 3
2	5 7 6 4	4 7 3 2	5 1 4 3	3 5 1 6	3 4 5 7
3	7 4 2 5	6 7 1 3	3 1 7 5	6 3 2 7	2 3 6 4
4	2 3 5 1	4 3 7 6	1 2 7 3	5 3 2 4	7 2 5 6
5	6 1 3 2	3 6 5 7	7 4 2 6	1 4 3 6	3 2 7 4

KERESS, KUTASS!

A huszonöt mező közül csak kettőben vannak azonos számok. Melyik ez a két mező?

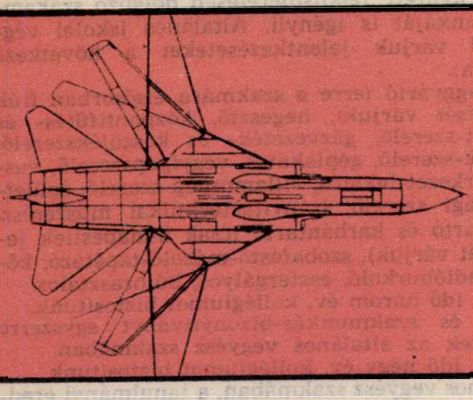

TÚL A HANG HATÁRÁN

Egy változtatható szárnyú, SZU—24-es típusú szuperszonikus vadászgép felülnézeti rajzát láthatod a képen. Kérdésünk: melyik országban gyártják ezt a „madarat”?

MENNEK A HÍREK

Rajzunkon fel kell fedezned a hírközlés különböző módozatait. A másik feladatod: írd meg, hogy szerinted a XX. században milyen technikai találmányok forradalmasították a hírközlést! A harmadik: „szúrd” ki éles szemmel azokat a részleteit képünknek, amelyeknek semmi közük sincsen a hírek továbbításához.

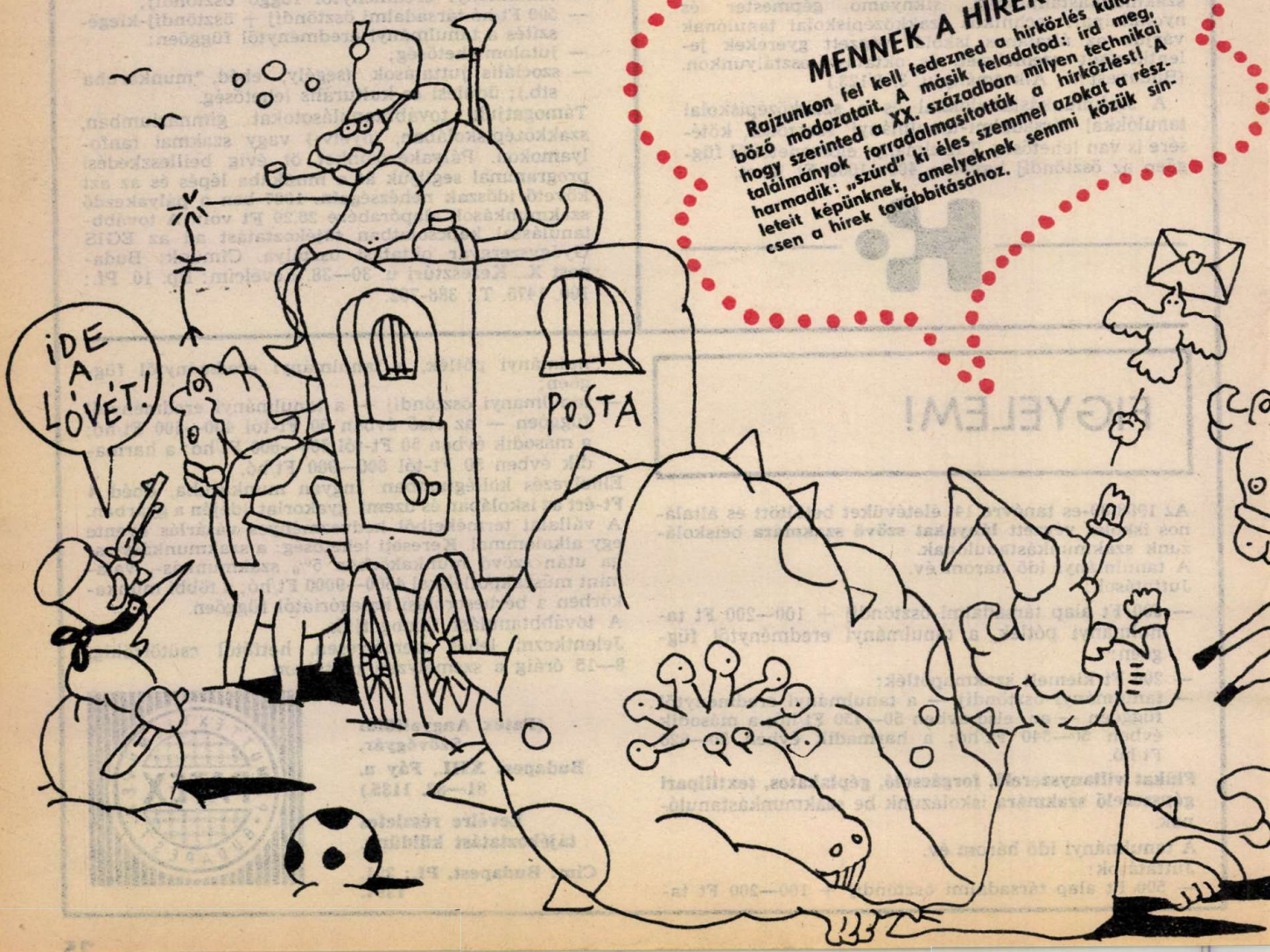

LOMBHULLÁS

Az aláereszkedő levelekből, a lepottyanó termésekből kell kikövetkeztetned azt, hogy milyen fák élnek ebben az erdőben!

Találmányok, tudományos felfedezések bölcsőjének közismert nevét rejtettük el képrejtvényünkben.

NYERTESEK

A 87/25. számunk rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Soheer Imre, Budapest; Kardos Attila, Budapest; Havas Szilvia, Budapest; Felsőbányai György, Pápa; ifj. Füleki László, Miskolc; Gyavai Gabriella, Szeged; Horváth Kinga, Tatabánya I.; Hamvas István, Dorog; Kálnási Zoltán, Kaposvár; Mészáros László, Sopron; Nagy Ildikó, Nagykőrös; Szabó Ákos, Érd; Szodoray Viktória, Sátoraljaújhely; Szombati Éva, Vésztő; Szabó Beatrix, Lőrinci; Stumpf Henrietta, Hercegkút; Polhammer Ildikó, Szombathely; Veres Éva, Kömlőd; Venkó Zoltán, Sükösd; Veres András, Esztergom.

LÉGBŐL KAPOTT KLUB

– Csábítás?

– Is.

– Számítás?

– Is.

– Pályaválasztás?

– Is.

– Szabad a gazda?

– Igen.

– A Malév Junior Klubja. De mire – csábít?

– Repülésre.

– Mire számít?

– Arra, hogy minden emberben, különösen a gyerekekben ott él a repülés iránti vágy.

– Kire számít?

– A gyerekekre. Végtére is holnap ők lesznek a légiközlekedési vállalat utasai. A Malév azt szeretné, ha már ma azok lennének.

– Mi ebben a pályaválasztás? Ki ne akarna legalább egyszer életében pilóta, avagy légi utaskísérő lenni?

– Éppen ez az! A Junior Klub azt is szeretné megmutatni tagjainak, hogy a két látható hivatáson kívül hány foglalkozásra van lehetőség a műszaki-forgalmi irányításban, a földi kiszolgálásban, a számítógépes helyfoglalásban, jegyeladásban, áruszállításban vagy éppen az idegenforgalomban.

– Feltétel?

– Nincs! 6 és 16 éves kora között bárki a klub tagja lehet.

– Csábítás?

– Minden eddiginél figyelmesebben szolgáljuk ki gyermek utasainkat. Már a gépen ajándékot kapnak, s aki csak egyszer is repült, kérheti felvételét klubunkba. Egyetlen út igazolása is elég ahhoz, hogy utasunk részt vegyen az év végi nyereménysorsoláson. Igazi klubtaggá 3000 kilométer megtétele után válik a jelentkező. Addig tartjuk a kapcsolatot: levelezünk és elküldünk minden, a gyerekeket érdeklő és érintő tájékoztatót.

– Számítás?

– Már bevált! Eddig hetvenhárman, köztük külföldi gyerekek, jelentkeztek klubunkba.

(Az írást Bujtor Istvánnéval, a Malév sajtó- és propagandaosztályának vezetőjével folytatott beszélgetésünk alapján készítettük.)

Fotó: Tóth Béla

KRISZTINA ÁLMA

„Nevem Bucsák Krisztina, a győri Balassi Bálint Általános iskolába járok, a 6. a. osztályba. Annak ellenére, hogy csak egyszer ültem repülőn, nagyon megszerettem. Ha hallok dübörgést az égből, rögtön felnézek, és elgondolom, hogy egyszer én is utaztam repülőgépen... Miért? Tán azért, mert kedvesek a gép fedélzetén dolgozó kiszolgálók. Már vers is kecsegteti az égi csodagépeket. Csak túl hosszú lenne leírni most. Szeretném, ha tudnék levelezni a MALÉV-vel és akkor elküldeném a csodagépre jellemző versemet.

Ha lehetséges, kérem, küldjenek egy emléklevelet. Esküszöm, vigyázni fogok rá, mint a szemem fényére. Elküldték a Fiatal légiutasok könyvét. Ebből elég jól megtanultam mindent. A tájékoztatót a MALÉV-ről, a MALÉV útvonaltérképét, a TU—134-es és a TU—154-es adatokat, a repülőgép személyzetének rangjelzéseit. Nagyon boldogan betűztem a kecsegtető sorokat, míg oda nem értem, hogy NYERHETSZ EGY KÉTSZEMÉLYES HÉTVÉGI UTAZÁST LEGOLANDBA ÉS KÉT SZEMÉLYRE SZÓLÓ TENGERPARTI ÜDÜLÉST. Megálltam, gondolkoztam azon: de boldog lesz valaki, akinek a nevét kihúzzák. Igen... Ujjong majd! Tán én is.

Még csak 760 km-t repültem, csak egyetlen órácskát (és vissza még egy órát). Álomvágyam az, hogy tengerpartra utazom repülőgéppel, este, amikor sötét van és senki sem lát... De én az ablakból kitekintve látom a sötétséget. Az aznap repülő ajándéka... Senki más nem tudja elképzelni ezt a gyönyörű álmomat!

Tehát lehetséges a MALÉV-vel való kapcsolat?

Köszönet a hű barátnak.
Viszontlátásra, kedves MALÉV!"

Ime egy kis ízelítő az 1986. évi aranyérmes alkotásokból

Mario Flege (14 éves) NDK-beli

Fábrik Erika (11 éves) magyar

Claudia Bremer (13 éves) NDK-beli

Pocza Lilla (6 éves) magyar

Martina Fajcsik (7 éves) csehszlovák

SCHWEDT 20.

EZÚTON GRATULÁLUNK „A BARÁTSÁG OLAJVEZETÉK MENTÉN" CÍMŰ NEMZETKÖZI RAJZKIÁLLÍTÁS JUBILEUMÁHOZ

Sok magyar gyerek féltve őrzött kincsként vigyázza schwedti aranyérmét vagy oklevelét, amelyet a gyermekfesztiválla terebélyesedett nemzetközi rajzkiállításon nyert.

Az Odera menti olajváros, Schwedt (NDK) évenkénti rajzversenye nevében hordja a szép gondolatot, a Barátság Olajvezeték mentén a népek összetartását hirdetve.

A húsz évvel ezelőtti ötlet nyomán a szovjet-távolkeleti Birobicsánból éppúgy, mint a bulgáriai Plevenből, a lengyelországi Plockból, Varsóból, vagy éppen Prágából, Pardubicéből, Kassáról, és természetesen Hajdúnánásról, Kecelről és Budapestről is érkeznek pályázatok – iskolákból, óvodákból egyaránt.

Minden évben körülbelül harmincezer alkotás!

Ezekből ezer kerül a tablókra, amelyek közül nemzetközi zsűri választja ki a legjobbakat.

A legkülönbözőbb törekvések fellelhetők itt. Kisplasztikákkal és egyéb újszerű technikákkal jelentkeznek a csehszlovák pályázók. A bolgár gyerekek „iskolát teremtő" linómetszetekkel tűnnek ki. A szovjet alkotásokból árad a festői líraiság. Sziporkázóak a lengyel grafikák. A mieink mesés folthatású batikokkal tündökölnek leginkább. A helyiek új technikai kísérlete pedig, az úgynevezett papírbatik figyelemre méltó érdekesség.

A tárlat bezárása után – a világon egyedülállóan – a győztes pályázatok kivételével minden pályamunkát visszaküldenek, tudván és átérezvén, hogy azok milyen kedvesek és értékesek alkotóik számára.

Érdekesség, hogy az idők folyamán a közös alkotások divatja alakult ki, és ezt az évenkénti versenykiírás külön kategóriaként kezeli és ösztönzi is. Minden alkalomra egy-egy vezérgondolatot jelöl meg, terelve az alkotók figyelmét a béke, a család, a szolidaritás vagy a haza témája felé.

Gerhard Golinski, a rajzkiállítás igazgatója a huszadik jubileumra szóló gratulációt igen szerényen kollégáinak és a sok segédkező úttörőnek engedi át. Ő a temérdek előzsűri és postai teendő közben arra is gondolt, hogy még pompásabbá tegye az idei rajzversenyt.

Ezért most, a huszadik jubileumra több más ország művészegyüttese mellett meghívta a KISZ Központi Művészegyüttes Rajkózenekarát és úttörőtánckarát, amely sokadszor villantja fel Schwedtben a magyar folklór gazdagságát.

Bár a város impozáns színházának hatalmas halljában, a felállított tablókon megmerevedett pillanatokat látunk, bennünk mégis ott lüktet a gyermekalkotók fantáziája, és kezük nyomán maga az élet.

Czifferszky Béla

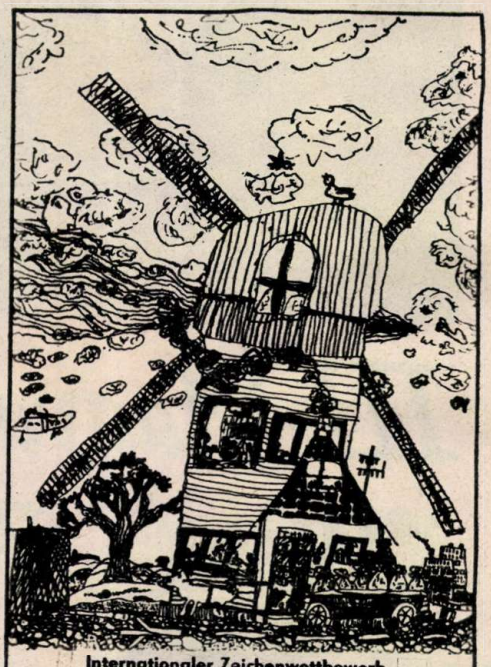

Internationaler Zeichenwettbewerb
„Entlang der Erdölleitung Freundschaft"
Wettbewerb der Freundschaft

Levelezőlap (NDK aranyérmes)

Levelezőlap (lengyel, aranyérmes)

Pajtás

A Magyar Úttörők Szövetségének központi lapja.
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: DR. KIRÁLY G. ISTVÁN igazgató

87. 2334

Athenaeum Nyomda — Budapest

Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

Főszerkesztő: HORVÁTH MIHÁLY

* * *

Főszerkesztő-helyettes: DR. MAJOR ÁRVÁCSKA

Olvasószerkesztők: Bogáti Péter, Cser Gábor

Tervezőszerkesztők: Czifferszky Béla, Forrai János

Főmunkatárs: Faragó György

Szerkesztőségvezetők: Nádasi Tibor (újságírók), Tóth András (fotóriporterek)

Újságírók: Magyar Katalin (kultúra), Sinkovics Ferenc (pop, rejtvény), Tarpai S. Anikó (gyermekélet), T. Puskás Ildikó (gyermekvédelem, irodalom)

Fotóriporterek: Karasz Lajos, Szalay Béla, Wagner Margit

Grafikus: Görög Júlia

Korrektor: Rohrmann Katalin

Levelező: Trencsényi Zoltán

Titkárságvezető: Batiz Zsuzsa

Adminisztrátorok: Bajogh Istvánné, Sáráné Szabó Erika

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397.

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397.

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065.
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.
HU ISSN 0030-9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

Három napon át láthatók világhírű autó, motor, motorcsónak versenygépek. Világ- és Európa-bajnokok a közönség előtt, naponta sajtótájékoztató. Jegyek 1987. november 10-től kaphatók a Budapest Sportcsarnok pénztáránál. 20 fős diákcsoportoknak 40,– Ft-os kedvezményes jegy!

Házigazda:
Ferjáncz Attila

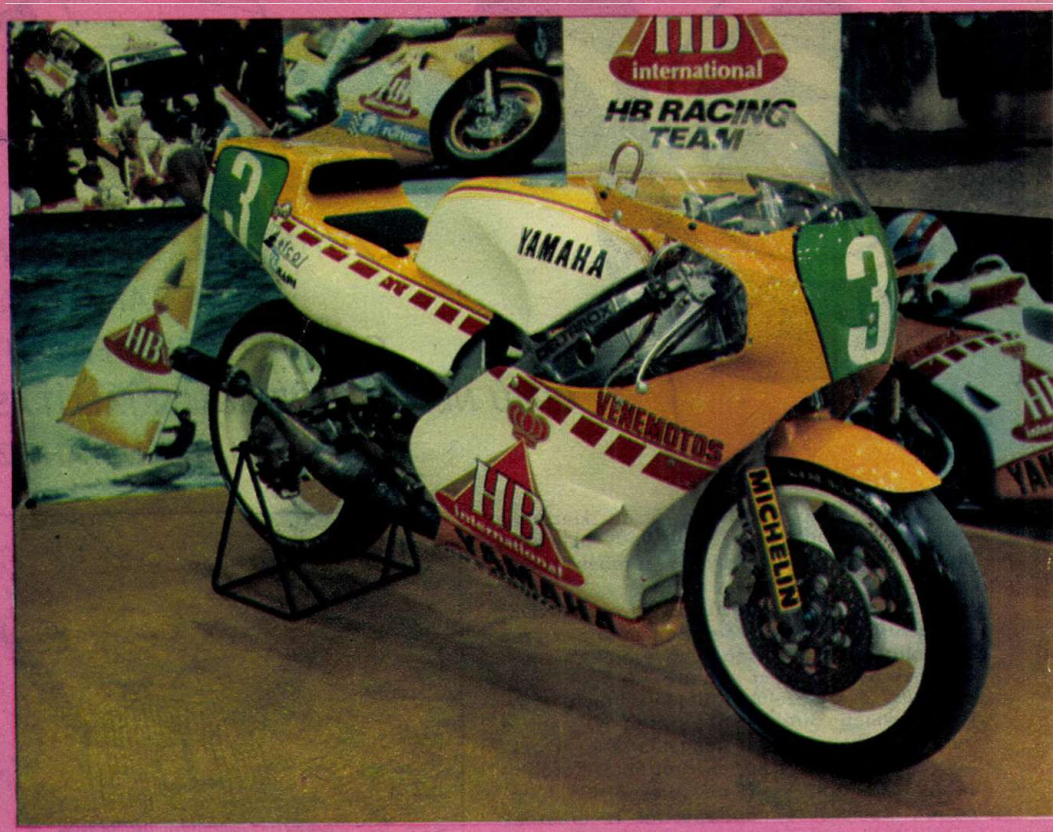

III. Magyar Versenyautó Kiállítás

A BUDAPEST SPORTCSARNOKBAN
1987. november 27—29.

Pajtás

Megyei Gyermekkönyvtár
Hevés
EGER

87/32

XLII. ÉVF. • 1987. NOVEMBER 26. • ÁRA: 4,50 Ft

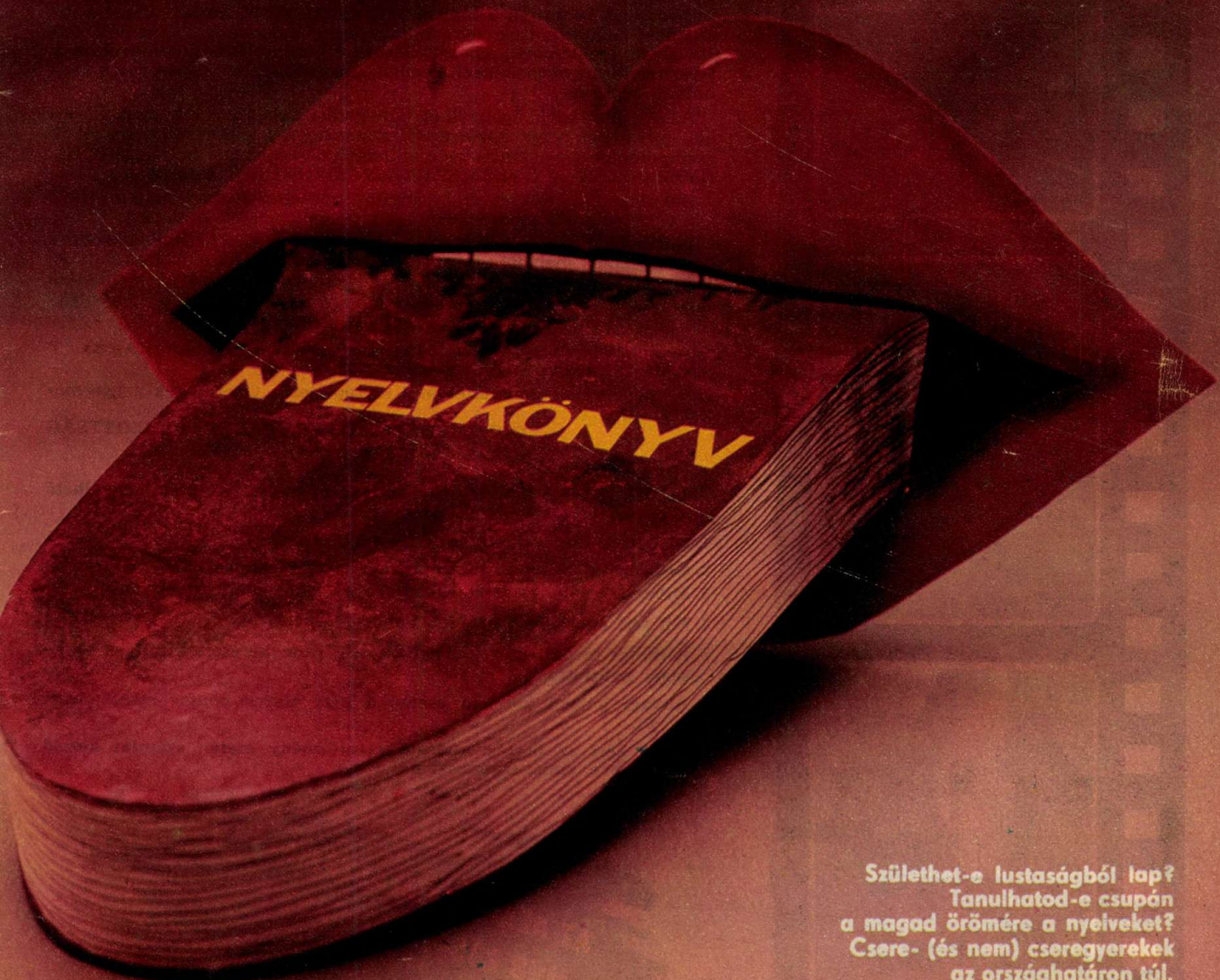

Születhet-e lustaságból lap?
Tanulhatod-e csupán
a magad örömére a nyelveket?
Csere- (és nem) cseregyerekek
az országhatáron túl.
Lapunk témája: a nyelvtanulás

FOTÓ: KARASZ LAJOS

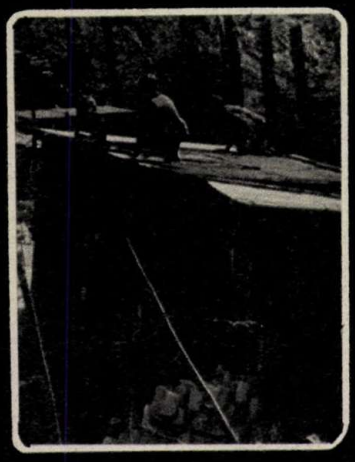

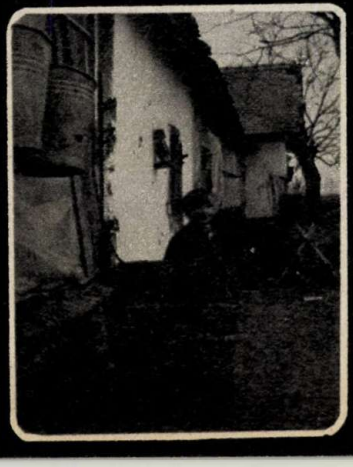

AKARSZ SEGÍTENI?

A környezetetekben is találkozhattok olyan gyerekekkel, akik betegség vagy kedvezőtlen családi körülményeik miatt nélkülözik a szeretetet, az anyagi biztonságot. A tömegkommunikációs eszközök segítségével annak is tanúi lehettek, hogyan fosztják meg a világ számos részén meglévő társadalmi igazságtalanságok társaitok millióit a békés, boldog gyermekkor lehetőségétől. Talán az is megfogalmazódik bennetek, jó lenne segíteni. De hogyan?

A segítségadás megnyilvánulhat közvetlenül a rászoruló társaitokkal való fokozottabb törődésben, de megnyilvánulhat a Gyermekek a gyermekekért Alapból nyújtott anyagi támogatásban is.

Talán tudjátok, hogy a Magyar Úttörők Szövetsége a CIMEA-val közösen szolidaritási akciót hirdetett „Gyermekek a gyermekekért" elnevezéssel.

Bizonyára ismeritek a fönt látható emblémát is, hiszen az egész országban találkozhattok vele, falinaptáron, csokoládén, jelvényen stb. Ha ilyen emblémával ellátott terméket vásároltok, hozzájárultok a Gyermekek a gyermekekért Alaphoz, amelyből aztán a rászorulók kaphatnak segítséget

Az Alapból bárki igényelhet támogatást nehéz körülmények között élő gyermekek vagy közösségeik számára. A kérelmeket a mellékelt szempontokat figyelembe véve állítsátok össze, azokat beküldés után a GYERMEKEK A GYERMEKEKÉRT BIZOTTSÁG bírálja el.

Beküldendő: a közvetlenül irányító úttörőelnökséghez vagy a MÚSZ OT Gyermekek a gyermekekért Bizottságához 1388 Budapest, Pf. 72.

Pajtások! A közeljövőben egyre több olyan termékkel találkozhattok az üzletekben, melyen a Gyermekek a gyermekekért embléma látható. Keressétek az ilyen termékeket, melyek megvásárlásával segíthettek társaitokon. Az embléma azt is jelzi, hogy ezek az áruk a ti igényeiteknek megfelelő színvonalúak és minőségűek.

Továbbra is várjuk közvetlen felajánlásaitokat az Alapra! **Az ALAP SZÁMLASZÁMA: MNB 235-90172-5253.**

A csekk hátoldalán feltétlenül szerepeljen: „Gyermekek a gyermekekért Alap"!

GYERMEKEK A GYERMEKEKÉRT BIZOTTSÁG

SZEMPONTOK a Gyermekek a gyermekekért Alaptól igényelhető támogatási kérelmek elbírálásához:

1. **Ki kéri a támogatást? (Név, foglalkozás, cím).**
2. **Ki(k)nek a számára? (Személy, közösség, intézmény neve, címe).**
3. **Mihez kér támogatást? (Körülmények, okok pontos leírása).**
4. **Mit tett önerőből a probléma megoldásáért?**
5. **Ki(k)hez fordult még támogatásért, s a megkeresettek milyen segítséget nyújtottak?**
6. **Anyagi jellegű kérelem esetén a kért összeg pontos megjelölése: ... Ft.**
7. **Hová kéri az összeg utalását? (Intézmény esetén számlát kezelő szerv neve, címe, számlaszáma).**

AZ ALAP SZÁMLASZÁMA: MNB 235-90172-5253

Kelen Zalint
LUSTASÁGBÓL SZÜLETETT LAP
BIZ

A messziről érkező idegen szép országunk valamely városában álldogál egyik lábáról a másikra, s elmélyülten böngészi az utcanévtáblát, a kezében lévő térképet, útikönyvet. Ha egyik sem igazítja el, reményteli arccal fordul az arra haladók valamelyikéhez.

A segítőkészséggel többnyire nincs is baj... csak a nyelvtudással. A megszólítottak többsége gyakran kézzel-lábbal, grimaszokkal tudatja: nem érti a kérdést, nem tudja megadni a választ.

Gyakran megesik, hogy kezünkben térképpel, útikönyvvel mi álldogálunk zavartan egy idegen ország idegen városában, idegen emberek között. Ha valamely nyelven tudnánk, ha lenne bátorságunk megszólalni — ha biztos lenne a nyelvtudásunk —, bizonyára könnyebben eligazodnánk. Így csak kikerekedett szemekkel, segítséget várva mentegetőzünk saját nyelvünkön: nem értem, nem értem...

Amikor egyszer-kétszer, vagy sokszor megszégyenül az ember a tudatlansága miatt, nos akkor általában fogadalmat tesz: megtanul egy nyelvet! Vagy legalábbis szorgalmasabban tanul egy nyelvet, és hasonlók. Sokaknak előbb-utóbb elfogy a türelmük, a kitartásuk, lelohad a szorgalmuk. Vannak olyanok is, akik egy idő után eljutnak egy szintre, megszólalnak, válaszolnak, ha idegen nyelvű környezetbe kerülnek.

— Én olyan pályára szeretnék menni, ahol a nyelvismeret egyike a legfontosabb képességeknek. Külkereskedő szeretnék lenni. Most még csak nyolcadikos vagyok, s éppen most készülök a budapesti kétnyelvű gimnáziumok egyikébe felvételizni.

— Kettőtökről kering egy érdekes mendemonda az International Houseban. Azt hallottam, hogy amikor Tom Hutchinson, a Project English című angol nyelvkönyv szerzője Magyarországra készülődött, ti elhatároztátok, hogy egy magatok készítette angol nyelvű munkával várjátok.

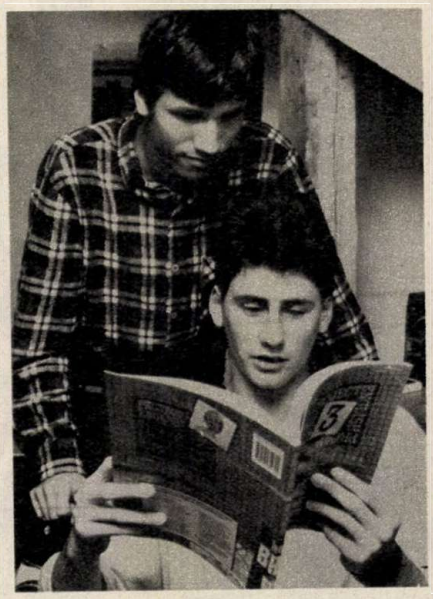

SINGING IN THE SCHOOL

Balajti Gyurinak és Kelen Bálintnak már biztos nem okoz gondot, hogy megszólaljon angolul. Gyuri hat, Bálint négy éve tanulja ezt a nyelvet.

— Miért pont angolul tanultok? — szegezem nekik a kérdést.

— Engem nagyon érdekel a zene — mondja Gyuri —, abból is a heavy metal meg a blues. A legtöbb, ilyen témával foglalkozó cikk angol nyelven jelenik meg. A dalok szövege is angol. Sokszor biztosan dilisnek tartanak azok, akik közelebbről nem ismernek, mert szinte állandóan — hangosan, félhangosan, magamban és magamnak — ilyen számokat énekelgetek. Ez a nyelv segít hozzá, hogy minél jobban megismerjem azt, ami engem érdekel. A zene pedig a feszültségeim kioldására jó... Régebben gyakran visszabeszéltem a tanároknak. Mostanában a düheim, kudarcaim, a rossz hangulatom oldására jön a zene, az énekelgetés...

— És te, Bálint?

El is készült a Balajti—Kelen-féle rocklexikon vagy -újság... A meséhez még hozzá tartozik — amint azt Hudák Ilona, az iskola angoltanára elmondta —, hogy ti félvállról vettétek az angol tanulását mindaddig, míg Tom érkezésének hírét nem vettétek...

— Irtó jó banda ült hátul, jól szórakoztunk az órák alatt. Amikor megtudtuk, hogy jön Tom, elhatároztuk: a szép tankönyvért cserébe ajándékot készítünk neki. Könnyen találtunk rá a témára, ami mindkettőnket érdekelt — mondja Gyuri, miközben pelyhedző állát simogatja.

Bálint mosolyogva toldja meg:

— Ez a könyv egyáltalán nem olyan, mint a hagyományos tankönyvek. Még az is kedvet kap a nyelvtanuláshoz, aki nem sok lelkesedéssel fog hozzá. A Hutchinson-féle angolkönyvben rengeteg érdekes, minket érdeklő téma van. Például egy izgalmas olvasmány képzeletbeli űrutazásról szól, meg Magellán útjáról, és különféle hajókatasztrófákról. Én még a suliban, történelemórán is hasznát vettem annak, amit az angolkönyvben olvastunk.

— Szóval tényleg szívből jött az ajándék ötlete?

— Őszintén belelkesedtünk — folytatja mosolyogva Gyuri —. Ezt másként nem is lehetett volna megcsinálni! Nekem anyám nagyon sokat segített, hiszen azért nem tudok annyira angolul, hogy teljesen egyedül tökéletesen csináljak meg mindent... A valódi kemény meló Bálintnak jutott. Számítógéppel kinyomtatta, rajzokkal kiegészítette, különféle írásokkal megtoldotta az anyagot.

Bálint még most is jókorát fúj, ezzel is érzékeltetve, hogy a mintegy száz óra munka nem volt semmiség!

— Elég sok éjszakám ment rá. Úgy megtanultam gépelni, mint egy profi gépíró. Még egy Madonna-képet is rajzoltam a géppel, pedig rajzolni aztán végképp nem szeretek. Géppel persze könnyebb és izgalmasabb, mint kézzel. A legnagyobb munka mégis Gyuri kézírásának elolvasása — kisilabizálása — volt. A végére Gyuriból is profi lettem...

QUEEN: A KIND OF MAGIC

It's a kind of magic,
It's a kind of magic,
A kind of magic,
One dream, one soul,
One prize, one goal,
One golden glance of what should be,
It's a kind of magic,
One shaft of light that shows the way,
No mortal man can win this way,
It's a kind of magic,
The bell that rings inside your mind,
Is challenging the doors of time,
It's a kind of magic,
The waiting seems eternity,
The day will dawn of sanity,
Is this a kind of magic,
It's a kind of magic,
There can be only one,
This rage that lasts of thousand years
Will soon be done,
This flame that burns inside of me,
I'm here in secret harmonies
It's a kind of magic
The bell that rings inside your mind,
Is challenging the doors of time,
It's a kind of magic,
It's a kind of magic,
The rage that lasts of thousand years,
Will soon be, will soon be,
Will soon be done,
This is a kind of magic,
There can be only one,
This rage the lasts of thousand years,
Will soon be done,
Magic – it's a kind of magic,
It's a kind of magic,
Magic, magic, magic, magic,
It's magic,
It's a kind of magic.

AJÁNDÉK A PORTÁN

— A művet ünnepélyes keretek között nyújtottátok át?

— Sehogy sem nyújtottuk át, mert a tömegben, amely az ő tiszteletére jött össze, elkeveredtünk. Kinyomoztuk, hogy a Novotelben szállt meg. Bálint a portásnál hagyta a rockújságot, s kérte, hogy adja oda Tomnak.

Bálint felvillanyozva folytatja:

— Ezután Hudák tanárnő kint járt Angliában, és azzal az üzenettel jött haza, hogy Tom kéri, csináljuk meg a folytatást, mert várja. Mi először azt hittük, csak szép „szöveg" az egész, hogy ne menjen el az önbizalmunk. Tudtuk azt is, hogy azért kisebb-nagyobb hibát lehet találni a „műben". Nagyon meglepődtünk, amikor maga Tom írt, és ő biztatott bennünket — mondja Gyuri, megint a szakállához menekülve.

— Gyuri! Te most a gimnáziumban elöről kezdted az angol tanulását. Nem unalmas neked az angolóra?

— Nem, mert én eddig főleg beszélni tanultam. Most a nyelvtant kell alaposan megtanulnom. Enélkül nehéz lenne igazán jól beszélni. Az az igazság, hogy unatkozni olyan órákon szoktam, amelyek nem érdekelnek.

— Mi volt az eddigi legnagyobb sikerélményetek az angol nyelvvel kapcsolatban?

— Nekem az, hogy ezt a rocklexikont. -újságot, vagy minek nevezzem, megcsináltuk — mondja Gyuri.

— Nekem is ez a közös munka. Arra is jó érzéssel gondolok, hogy a szüleim rám merték bízni nyáron a csak angolul beszélő vendégeinket. Én kalauzoltam őket a várban...

T. Puskás

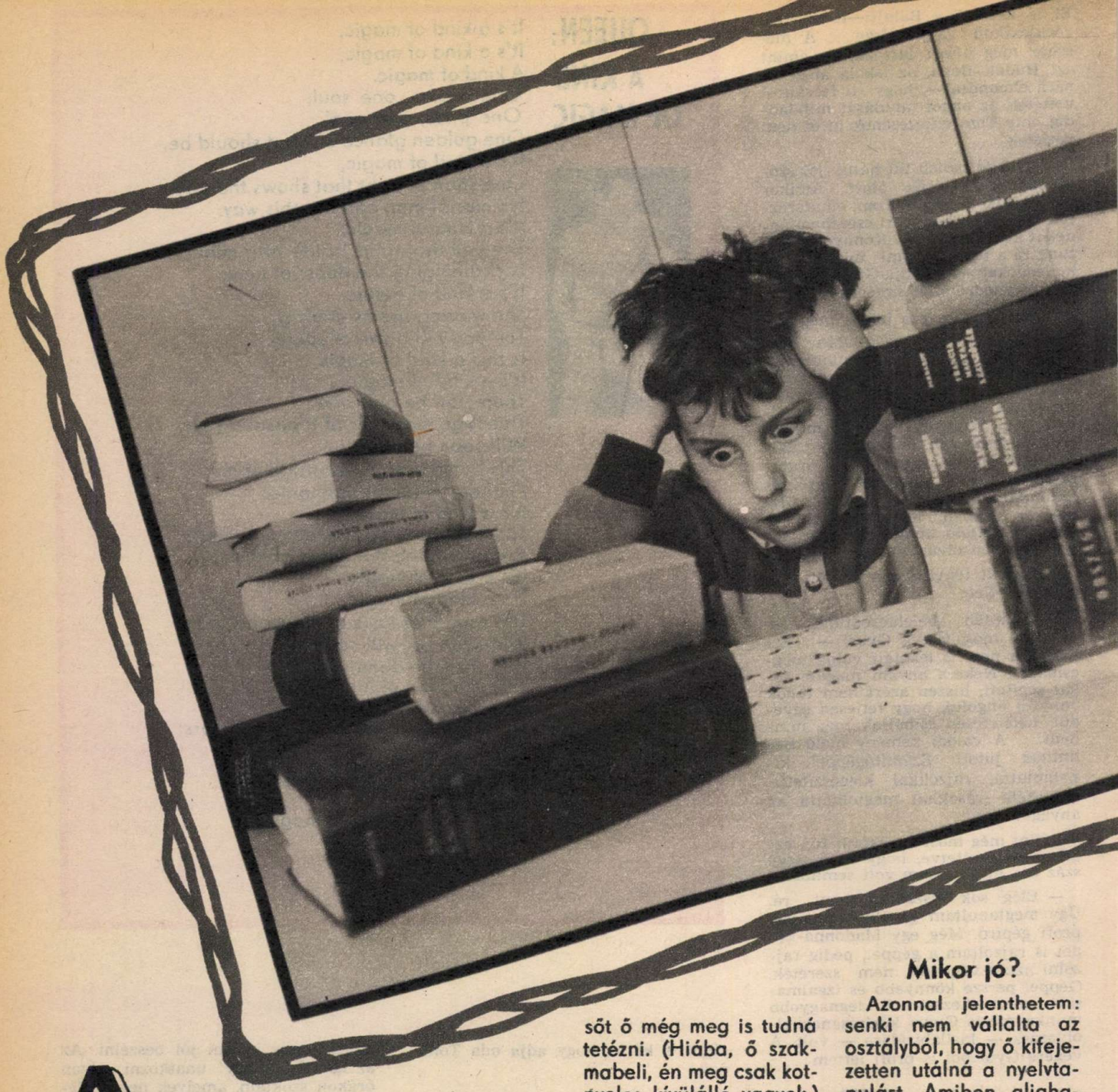

A tanárnő azt mondja, kár volt megjelentetni, amit néhány számmal ezelőtt a nyelvtanulásról írtam, mert a tanítványai eddig sem rajongtak az oroszért, most meg még érvekkel is fel lettek fegyverezve, hogy miért ne tanulják. Ez az a pillanat, amikor az újságíró a tollát nagy ívben a sarokba hajítaná, és sürgősen más kenyér után nézne. Hiszen én éppen arról szándékoztam írni, hogy idegen nyelvet tanulni kell, tudni jó! Emiatt morfondíroztam azon akkor, hogy egy svéd gyereknek miért kedves a nyelvtanulás, amit ötödikes honfitársam máris szívből jövően utál.

De mégsem most változtatok pályát, mert a tanárnő azt is mondja, hogy amit leírtam, igaz, sőt ő még meg is tudná tetézni. (Hiába, ő szakmabeli, én meg csak kotnyeles kívülálló vagyok.) Ha viszont nem kell már magamat megvédenem vele szemben, megpróbálhatom megvédeni őt magam ellen. Hátha ebből a nagy védekezősdiből a nyelvtanulás kerül ki végül győztesen. Tehát azt mondom a tanárnőnek, hogy szívesen találkoznék, beszélgetnék néhány tanítványával. Hazudnék, ha azt állítanám, hogy boldogan áll rá . . .

Mikor jó?

Azonnal jelenthetem: senki nem vállalta az osztályból, hogy ő kifejezetten utálná a nyelvtanulást. Amiben alighanem az is közrejátszik, hogy ez egy nyelv tagozatos nyolcadik osztály. Tizenegyen oroszt, tizennyolcan németet tanulnak harmadik óta – hat éve – napi egy órában. A németeseknek természetesen a nem tagozatos orosz tananyagot is el kell sajátítaniok.

– Tanulni nem mindig szeretjük, de amikor használni tudjuk a nyelvet, az már jó – mondja

MAGAM ÖRÖMÉRE?

Mónika, és azonnal akad, aki továbbfűzze a gondolatát:

– Ha kötelező, ha például az a feladat, hogy üsd fel a könyvet a harmincnyolcadik oldalon, és tanuld meg az olvasmányt, az rossz. De ha játszunk az órán, kellemesen telik az idő, és az ember közben észre sem veszi, mennyit tanul.

– Az sem mindegy, mit tanulunk! Az érdekes, ha híres emberek gyerekkorával, életével, műveivel foglalkozunk, vagy városokkal ismerkedünk, szóval olyasmivel, ami különben is hasznunkra válik. De ha azzal gyötörjük magunkat, hogy Izéke kidobja a kását az ablakon, azon „ki kell akadni".

– A németeseknek kapcsolatuk van egy NDK-beli iskolával. Mindenkinek van levelezőpartnere. Nyáron vendégül láttuk őket, és nemcsak a nyelv miatt volt komoly próba, amikor „idegenvezetőként" bemutattuk nekik a várost. Jövőre mi megyünk hozzájuk.

Miért jó?

– Az oroszosok is leveleznek! És időnként találkozunk egy itteni szovjet iskola gyerekeivel. Jó, amikor rögtön megértik, ha mondunk nekik valamit – meséli Krisztina, és Zsolt rögtön kiegészíti:

– Amikor ők hívtak meg minket, teát és süteményt kaptunk, mi pedig gesztenyepürét adtunk nekik, amikor eljöttek hozzánk. Meséltek az iskolájukról meg arról, hogy náluk milyen a Mikulás. Vetélkedőt is rendeztünk egymás országáról, és a győztes Matrjoska-babát kapott tőlük.

– A jövőnket is befolyásolja a nyelvtudás – veti fel valaki, és már sorjáznak is a továbbtanulási, pályaválasztási tervek, amelyekhez megítélésük szerint fontos az idegen nyelv: idegenvezető, tolmács, tanár, fényképész, külkereskedő, szakács, gyors- és gépíró . . .

Emőke tereli vissza a lelkesedés áradatát a józanság partjai közé:

– Szerintem azért nem lehet szeretni egy nyelvet, mert majd jó lesz, a jövőben. Engem ez nem tud izgatni. A matek is fontos lesz a jövőben, mégsem szeretem.

– Talán a jó osztályzat, az ötös sarkall?

– Aki a maga örömére tanul, azt nemcsak az ötös érdekli. Jó éreznem, ahogy haladok. Ha valamit nem tudok, és megkérdezem a szüleimtől, már ők sem tudnak kapásból válaszolni. Voltunk egy előadáson, és értettem. Most már azon igyekezhetek, hogy még jobban, árnyaltabban tudjam kifejezni magam.

– Mennyi idő után jön az első siker a nyelvtanulásban?

– Ez mennyiség és szorgalom kérdése – véli Ádám.

– Attól is függ, hogy kinek mi számít sikernek. Hogy már száz szót tudok . . . hogy már beszélni tudtam valakivel . . . De ehhez már évek kellenek.

Mi lenne jó?

– Szóval: nem adják ingyen – szögezi le Kati, aki egy időközben kirobbant vitát, hogy tudniillik, melyik nyelv lenne most a leghasznosabb, lezárt egy tanügyi reformjavaslattal, melyet itt általános helyeslés fogad:

– Szerintem csak azt kellene kötelezővé tenni, hogy negyediktől mindenki tanuljon egy idegen nyelvet, de hogy melyiket, arról dönthessen maga.

Beszélgetünk még arról, hogy ki mennyi időt fordít otthon a nyelvtanulásra, ki milyen ösztönzésre fordult kis harmadikosként az idegen nyelv felé, és ki milyen módszerrel tanul. Észre kell vennem, hogy a mondatok egyre rövidebbek, viszont egyre nő beszélgetőtársaim türelmetlensége. Iskolától elszokott elmémben csak kisvártatva gyúl ki a fény: hiszen kicsöngettek, vége az órának, amelyet megkaptam. Vissza kell adnom tanítványait a tanárnőnek.

Nádasi Tibor

Fotó: Karasz Lajos

CSE

Már Noé apánk kirakatta bárkájából, egyébként mivel magyarázható ez a sok, özönvíz előtti magnó? S a nyelvi labor romjai fölött csak azért nem siránkozunk, mert már eltakarították. Az idén szerelték le. Újra — egyelőre még — remény sincs... Az UNESCO-iskola büszke ugyan e titulusra, de évi tizenötezer forint anyagi támogatáson kívül semmilyen más juttatásban, kivételben nem részesül. Pedig itt nem is négy, hanem nyolc nyelven beszélnek a tanulók! No, nem egy-egy, hanem a budapesti I. László Gimnázium összes diákja. Azé a változatlanul jó hírű és eredményes középiskoláé, amely az országban a legtöbb idegen nyelv tanulását kínálja.

Ha már bárkánál tartunk, nem hiányozhat a tenger sem. Mégpedig eredeti valójában. S mégiscsak az UNESCO-nak köszönhetően.

— Huszonöten indultunk nyáron Lengyelországba. Néhány napot családoknál töltöttünk, aztán országjáró körút következett. Előző évben lengyel diákok jártak itt, családoknál laktak. Mi előre örültünk a szállodáknak, aztán annyira összebarátkoztunk, hogy végül házaknál szerettünk volna maradni. A legnagyobb élményt a tenger jelentette. Most láttam először... — emlékezik a III.-os Kovács Anna, aki eredetileg angolra jelentkezett. Ma már nem bánkódik a cserén. Megkedvelte a lengyelt. Osztálytársának, Vajda Péternek nem voltak ilyen gondjai.

— Apu Varsóban dolgozott, hat évig éltünk kint. Amikor ez a felvételi beszélgetésen kiderült, azonnal eldőlt a sorsom. Ez a két hét arra is jó volt, hogy megtanuljam a lengyel diákzsargont.

— Mariann, te úgy áradozol Olaszországról, hogy nem is jelentkezhettél másra, mint olasz tagozatra!

A IV.-es Klöczt Mariann hangos nevetése magával ragadja a többieket. Sejtem is már a választ.

— Az az olasz angol volt. De csak olaszra volt hely. Most már örülök is neki.

REGYEREKEK

Hangulatos nyelv, s visszakívánkozom az országba is. Mekkora élmény volt Rómában családnál élni! Négy generáció lakik a házban, csak külön lakásban, s milyen békességben, örökös jókedvben! Így sokkal jobban megismerhető egy nép, egy ország, mint turistaként. Előző év áprilisában Stivali Gianluca gimnazista fiú tíz napig nálunk lakott. Sosem engedte használni a szótárt. S milyen igaza volt!

— Eleinte nekünk is kellett szótár, aztán csak a vendéglátóinknak, ugyanis ők az oroszon kívül csak franciául tudnak — meséli a III.-os Kováts Mónika.

Móni és osztálytársa, Balogh Szilvi két hétig Moszkvában vendégeskedett. Nyáron majd barátokat várnak az ottani 75-ös iskolából.

— Először elég nehéz volt — emlékezik Szilvi. — A repülőtéren valaki elkapta a csomagom, és velem együtt hazacipelte. A hét végét Másáék családjánál töltöttem. A szótárt csak szorongattam, a zsúfolt programtól időm se volt belenézni. Beszélgettünk hát kézzel, lábbal is. Ő tizennégy éves, nyolcadikos és állandóan rohan. Én meg utána. De szép volt.

— Angol tagozatosként hogy kerültetek a Szovjetunióba?

— Orosztanárnőnk oda való. Nagyon szigorú, de nekünk jól ment a nyelv. Úgy tudjuk, ő indította el ezt a cserét.

A lányok persze, Angliába is szívesen elutaznának, de az egyelőre nehezebben elérhető. Gellért Jánosné tanárnő, UNESCO-összekötő magyarázza:

— Angliában elég nehéz olyan iskolát találni, amely hajlandó a cserére. Egyébként a szovjet diákcserekapcsolatunk már tizennyolc, a lengyel tizenkét éves. Kétéves a finn, az olasz, s régebbi az osztrák. S mert tanítunk spanyolt, franciát, németet és portugált is, ezekkel az országokkal is szeretnénk tanulócserét. Nálunk a nyelvek közül csak az angol speciális tagozatú, ami elsőben heti kilenc, másodiktól nyolc órát jelent.

Dávid Zsófia IV.-es, az UNESCO KISZ-alapszervezet titkára érdekességekről is szól:

— Minden osztálynak négy éven keresztül tart az UNESCO-verseny. Elsőben tablót, másodikban műsort, harmadikban tárlót készítünk. Negyedikben érettségi tétel: Az UNESCO és az ENSZ. Maga az UNESCO értékeli. A latin-amerikai estekkel, az angol klubokkal, plakátokkal, a több ezer képeslap eladásával más népek megismerését, a nyitottságot népszerűsítjük. Ez az UNESCO célja is.

Zsófi hitvallására rögtön itt a példa.

— Az iskolai sportcsapattal négy éve járok Ausztriába. Negyvenen utazunk. Kézi- és röplabdások, úszók, atléták. Mint én is. Az évenkénti sporttalálkozón három osztrák, egy nyugatnémet gimnázium és a „lászlós diákok" mérik össze tudásukat. A tornákat általában megnyerjük, de nem is ez a lényeg. Megjártuk Klagenfurtot, Bécset, Tirolt. Jövőre bajor iskolába megyünk. S közben mennyi élményt szerzünk, barátságok szövődnek, talán életre szólóak is, többet megtudunk egymásról, jobban megértjük a másik országát, a németesek gyakorolják a nyelvet, szóval jó dolog ez az UNESCO. Az országban van vagy húsz UNESCO-gimnázium. De az egyik, nem is akármilyen, mégiscsak az I. László!

Tarpai S. Anikó

Fotó: Szalay Béla

A költészet múzsáinak van egy mostohahúga. Játsszunk csak! Gondolj egy külföldi költőre, és egy versére, amelyet ismersz! Most pedig mondd meg gyorsan, ki fordította ezt a verset magyarra! Tudtad? Akkor te nem tartozol azok közé, akik mostohán bánnak a költői mesterség Hamupipőkéjével.

A magyar műfordítás magas mércével mér. Teheti, mert magyarra formahűen lehet átültetni a verset bármely európai nyelvből. Kiváló poétáink bizonyítják: a hangsúly, a rím, a mérték mintha anyanyelvén szólalna meg, amikor magyarul szól.

Micsoda feladat egy költőtárs bőrébe, vagy inkább lelkébe bújni, és megkísérelni elmondani magyarul, amit ő! Ugyanazt és ugyanúgy, minél pontosabban. Hogy ez az alázat mégsem jelent önfeladást, annak érdekes példája a századelő francia költője, Guillaume Apollinaire híres versének, A Mirabeau-hídnak alábbi négy fordítása. Íme tehát egy híd (és egy vers) színeváltozásai:

A MIRABEAU-

A Mirabeau-híd alatt fut a Szajna
S szerelmeink
Emléke mért zavar ma
Mi volt az öröm ráadás a jajra

Jöjj el éj az óra verjen
Száll az idő itthagy engem

Kéz kézben nézz szemembe s közbe tudnám
Hogy karjaink
Hídja alatt a hullám
Fut az örök tekinteteket únván

Jöjj el éj az óra verjen
Száll az idő itthagy engem

Mint ez a víz elfolyó messzeség lett
A szerelem
Milyen lassú az élet
S milyen erőszakosak a remények

Jöjj el éj az óra verjen
Száll az idő itthagy engem

Jön napra nap új év válik tavalyra
Nincs ami a
Szerelmet visszacsalja
A Mirabeau-híd alatt fut a Szajna

Jöjj el éj az óra verjen
Száll az idő itthagy engem

(Vas István fordítása)

HÍD

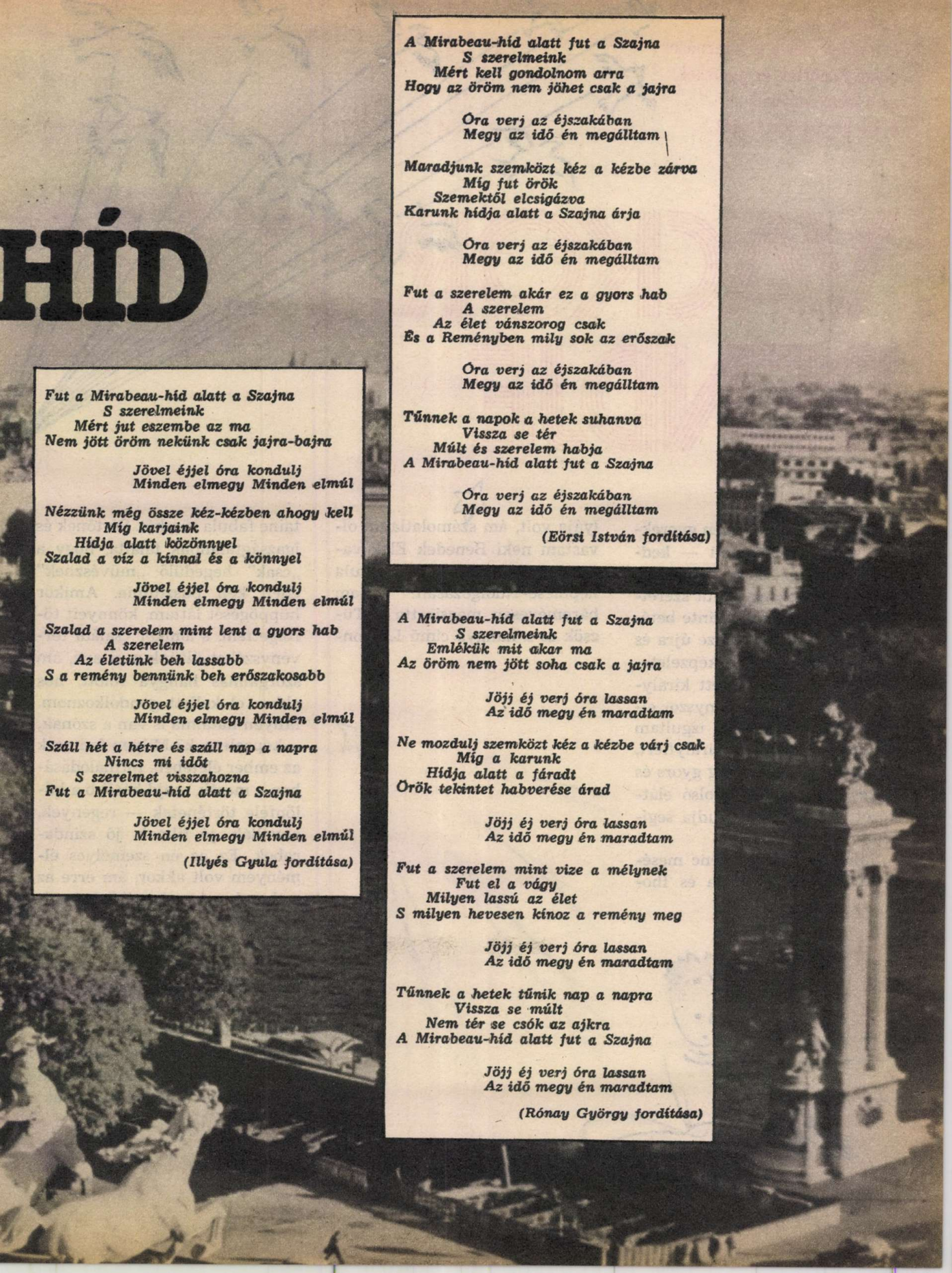

Fut a Mirabeau-híd alatt a Szajna
S szerelmeink
Mért jut eszembe az ma
Nem jött öröm nekünk csak jajra-bajra

Jövel éjjel óra kondulj
Minden elmegy Minden elmúl

Nézzünk még össze kéz-kézben ahogy kell
Míg karjaink
Hídja alatt közönnyel
Szalad a víz a kínnal és a könnyel

Jövel éjjel óra kondulj
Minden elmegy Minden elmúl

Szalad a szerelem mint lent a gyors hab
A szerelem
Az életünk beh lassabb
S a remény bennünk beh erőszakosabb

Jövel éjjel óra kondulj
Minden elmegy Minden elmúl

Száll hét a hétre és száll nap a napra
Nincs mi időt
S szerelmet visszahozna
Fut a Mirabeau-híd alatt a Szajna

Jövel éjjel óra kondulj
Minden elmegy Minden elmúl

(Illyés Gyula fordítása)

A Mirabeau-híd alatt fut a Szajna
S szerelmeink
Mért kell gondolnom arra
Hogy az öröm nem jöhet csak a jajra

Óra verj az éjszakában
Megy az idő én megálltam

Maradjunk szemközt kéz a kézbe zárva
Míg fut örök
Szemektől elcsigázva
Karunk hídja alatt a Szajna árja

Óra verj az éjszakában
Megy az idő én megálltam

Fut a szerelem akár ez a gyors hab
A szerelem
Az élet vánszorog csak
És a Reményben mily sok az erőszak

Óra verj az éjszakában
Megy az idő én megálltam

Tűnnek a napok a hetek suhanva
Vissza se tér
Múlt és szerelem habja
A Mirabeau-híd alatt fut a Szajna

Óra verj az éjszakában
Megy az idő én megálltam

(Eörsi István fordítása)

A Mirabeau-híd alatt fut a Szajna
S szerelmeink
Emlékük mit akar ma
Az öröm nem jött soha csak a jajra

Jöjj éj verj óra lassan
Az idő megy én maradtam

Ne mozdulj szemközt kéz a kézbe várj csak
Míg a karunk
Hídja alatt a fáradt
Örök tekintet habverése árad

Jöjj éj verj óra lassan
Az idő megy én maradtam

Fut a szerelem mint vize a mélynek
Fut el a vágy
Milyen lassú az élet
S milyen hevesen kínoz a remény meg

Jöjj éj verj óra lassan
Az idő megy én maradtam

Tűnnek a hetek tűnik nap a napra
Vissza se múlt
Nem tér se csók az ajkra
A Mirabeau-híd alatt fut a Szajna

Jöjj éj verj óra lassan
Az idő megy én maradtam

(Rónay György fordítása)

Jó lenne, ha évtizedek múlva is léteznének olyan felnőttek és gyerekek, akik megkönnyezik A kis herceg történetét...

VACKORISTÁK RENDJE

Hiszem, hogy minden gyereknek van — vagy volt — kedvenc meséje. Én a Világszép Nádszálkisasszony címűt szerettem legjobban, már szinte betéve tudtam. Azért persze újra és újra megbabonázta képzeletemet a nádszálba rejtett királylányok története. Ahányszor elolvastam, annyiszor izgultam megint a szabadító királyfiért, azért, hogy legyen elég gyors és ügyes, legalább az utolsó elátkozott leányt életre tudja segíteni.

Saját lányom kedvenc meséje Arany János Rózsa és Ibolyája volt, ám számolatlanul olvastam neki Benedek Elek varázsos történeteit, Illyés Gyula népmese-átdolgozásait. Fiam háromévesen megsiratta a Tücsök és a hangya című La Fontaine fabula tücskét. Sértőnek és igazságtalannak találta, hogy a „csak" hegedülő „művésznek" éhen kell pusztulnia. Amikor hüppögését láttam, könnyeit törölgettem, s amikor családi törvényszéket ültünk a rátarti, ám szorgalmas hangya fölött, nos akkor el kellett gondolkoznom. Milyen hatalma is van a szónak, a képzeletnek? Milyen fontosak az ember életében, formálódásában a mesék, majd később a különféle történetek — regények, novellák, jó filmek, jó színdarabok. Ez az én személyes élményem volt akkor, ám erre az emberek már sok-sok évszázaddal ezelőtt „rájöttek".

Nem véletlen, hogy a görögök színházakat építettek, ahová megtisztulni, más sorsokat átgondolni és átérezni jártak. Ők tudták, hogy vannak helyzetek, amelyeket az emberek saját maguk soha meg nem élhetnek, ám átérezhetnek és átgondolhatnak.

Azt is tudták, hogy a jó színházi előadás segít az embernek önmaga megismerésében, környezete megértésében.

Az embereknek mindig is szükségük volt a mesére, a varázslatra. A közös együttlétek alatt születtek a népmesék, amelyeket először nem is gyerekek, hanem felnőttek hallgattak. Igen nagy becsületük volt a jó fantáziájú és jó beszélőkéjű mesemondóknak, akik mindig újabb és újabb fordulatokkal toldották meg történeteiket.

Nemrégiben a rádióban elhangzott egy riport, amely arról szólt, hogy gimnazisták, művészeti főiskolások megalapították a Vackoristák Rendjét. A

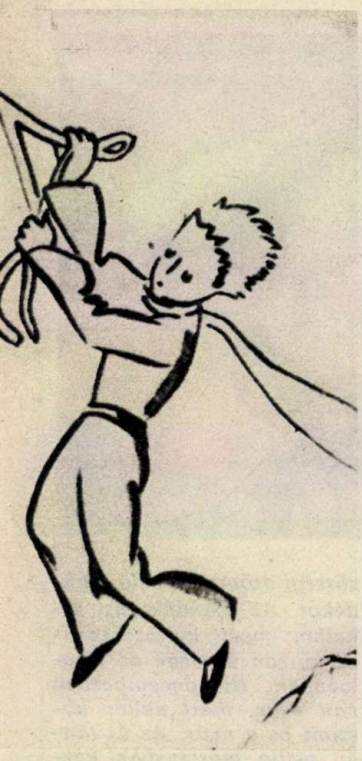

vackoristák a mese megmentésére szövetkeztek. A lovagrendbe tartozók fel akarják hívni a figyelmet arra, hogy a képzelet, a mese bajban van, s hogy védeni, óvni kell azért, hogy a későbbi korok embereinek is megmaradjon. A vackoristák gyűjtik a meséket, akárcsak a múzeumok a különböző korok tárgyait, művészeti emlékeit.

Most persze sokan értetlenkedhetnek... Kitől kell, vagy

mitől kell megvédeni a mesét? Talán attól, hogy a televízió, a számítógép, a képregény és a technikai sci-fik, a krimik korában feledésbe merüljön Vackornak, a piszénpösze kölyökmackónak, a háromágú tölgyfa tündérének vagy a hét királynak a meséje. Azt hiszem, a vackoristák félnek, hogy tíz-húsz év múlva sok olyan kisfiú és kislány lesz, aki hitetlenkedve és unottan legyintene, ha valaki mégiscsak mesélne neki sárkányokról, királylányokról.

A vackoristák — akárcsak néhány „unalmas" felnőtt —, féltik a csodafurulyát a filmvásznon összevissza száguldozó kicsi kocsiktól, az óriásokat a Bud Spencer-féle hatalmas testű, és jó öklű földi hősöktől, a tündéreket Charlie angyalaitól.

Jó lenne, ha évtizedek múlva is léteznének olyan felnőttek és gyerekek, akik megkönnyezik A kis herceg történetét, elsiratják Nemecseket, gyűlölik a Capuletek és a Montague-k viszálykodását, kinevetik Ló Szerafint, és a komisz kölyköt.

Remélem, hogy évtizedek múlva is lesz kisfiú, aki a betűvetésben járatlan lévén, az ÓRÁS cégtáblát silabizálva elhiszi, hogy az ajtón túl ÓRIÁS lakik. Ez történt ugyanis majd egy évszázada egy költőnkkel, aki még felnőtt korában is csodálattal tudott gondolni a gyerekkori óriásra, akihez tündérek, törpék, égi és földi csodák tartoztak.

T. Puskás Ildikó

SZEBERÉNYI LEHEL:

MICSODA SULI! (HUMBOLDTÉK ISKOLÁJA)

Anna, míg a buszra várunk, felvesz a járdaköről egy üres gyufaskatulyát. — Hátha valaki elfelejt hozni — mondja. Ma (december 4-én, csütörtökön) mindenkinek vinnie kell az iskolába üres gyufásdobozt. Ki-ki a magáéba beletesz titokban valami icipici ajándékot: egy szem cukorkát, üveggolyót, rágógumit vagy egyebet, ami belefér; miközben sejtelme sincs, osztálytársai közül kit örvendeztet meg vele. Miképp azt is titok fedi, ki kitől kapja az ajándékot, mely jelképnél nem több. A tanító néni ugyanis összeszedi a névtelen gyufásdobozokat, s minden reggel kihúz egyet valaki magának. Kiolvasni vélem e játék mögött a közösségi örömre nevelő szándékot. Az ajándékozási alkalom most kettős: karácsony jön és vége az iskolaévnek. Itt decemberben van vége, mert akkor köszönt be a nyár. Az új tanév pedig márciusban kezdődik.

A Humboldt-iskola pokoli messze van, egy távoli kerületben, mondhatnám, Lima szélében. Ahol a sivatagi külváros kezdődik. Legalábbis érzik már a lehellete. A németek építették és tartják fenn. Magas téglafal veszi körül, ha jól emlékszem: üvegcserepekkel megszórva. Fogházfalnak is beillenék. Ám a fal mögött egy paradicsomkert van. Belülről a fal el is veszti jelentőségét, leg-

alábbis nyomasztó hatását a lélekre. Már csak azért is, mert afféle bambusznádligetecske béleli jobbadán; a nádszálak csoportosan magaslanak az üvegcserepek fölé; oszlopnak is beillenék egy-egy, vastagságát tekintve. A téglakerítés jókora területet fog közre. Elfér rajta a gyönyörű épületegyüttes. Fehér falak, sok üveggel, de a legmodernebb építészeti elvek szerint, melyek elfordulnak a kaszárnyajellegtől, a geometria fenségétől, a rideg síkjaitól a játék felé, ahol az embermeleg-esztétikum terem, s a változatosság harmóniája lüktet. Az épületeket és a tornapályákat virágoskertek ölelik. Színorgiájuk csupa felszabadult vidámság.

Ami azt illeti, az én Annámnak nagy csalódás lesz ezek után az öreg, málladozó falú szentendrei iskola, a maga szűk, sötétebb és szegényesebb tereivel. (Pedig hogy várja!) Amiben nem lesz különbség: a gyerekek éppúgy a tanítók fejére nőnek. Itt a Humboldtban még csúnyán se nézhetni a gyerekre, következmény nélkül. A szülő nyomban protestál. A gyerekfelség abszolút uralma, úgy látszik, világjelenség. Mégis, a Humboldtban mintha a neveléssel is törődnének annyit, mint az oktatással. Néhány jelből ítélve. Kicsit szokatlanul a magyar iskolák tájékáról érkezőnek. No, nem volt módom mélyen beletekinteni a dolgokba, meg amúgy is csak mellékes pillantást vetettem az iskolára. De a mellékes pillantás is tud néha következtetéseket fodrozni, ha mondjuk egy tanterem falaiba ütközik, aztán elidőz azon, mivel is díszítik. Az ablakokat meg ki se tudja kerülni, bármily futó az a tekintet. Az ablakok színes mázolmányait. A gyerekek művészkedték oda, búcsúképpen az iskolától. S kitudódik máris: többen kaptak egy ablakot. Kicsiny alkotócsoportjai a nebulóknak. Egy-egy ablak „művészei" fejüket összedugva sütötték ki a témát, s együtt történt a megvalósítás is, valamennyiük keze nyoma rajta. Aztán összeül a „bírálóbizottság", vagyis az egész osztály, eldönteni, melyik ablak a legszebb. Vagyis a nagy közösség odaítélte a pálmát a kis közösségek egyikének, önmagát a felülemelkedő tárgyilagosságra, igazságosságra szorítva (?), tán a tanítónő óvatos terelgetésével. Úgy esett, a pálmát Anna és társai kapták. Legkevésbé bolondozták el a képet, s hasonlított a templomok festett ablakaihoz. Mikor otthon ünnepeltük ezért a gyereket, a személyes érdemet heves tiltakozással elhárította magától.

A falak tablócskái egyéni alkotások voltak. Ki-ki képekkel keverve önmagát mutatta be rajtuk. Látnivalóan az önismeretre nevelést szolgálták. A rövidke életrajz foglalatában tulajdonságaikról is szót ejtettek a gyerekek, rosszakról és jókról, ekképp belvilágukat is közszemlére téve. Vallottak vágyaikról, terveikről, felsorolták barátaikat, kedvenc játszóhelyeiket, fényképekkel illusztrálva. Elárulták a tablócskák, ki miben leli örömét, s ki mitől fél. Talán egymásról másolták, de legtöbben az egyedül töltött éjszakától féltek — a sivatagban. Anna is. Végül — eredeti ötlet — ki-ki megnézhette magát a másik odamutatta tükörben: az egymásról készített rajzban. Így e tablócskákat, ha gyerekek alkotásai voltak is, egy láthatatlan ráma fogta körül és vonta fénybe: a közösség szemsugara.

Mikor az utcán, az évzárók tájékán mindenfelé szürke kötényruhás kislányokat lehetett látni, e puritán és mégis kedves iskolai viselet mögött a közösség fészekereje foszforeszkált. A szerénység színe beszédesen hangsúlyozta a közösség előbbrevalóságát. Láthatatlan tenyere a fejecskéjén nyugodott gyöngéden.

Anna e közösségbe aligha tér már vissza. Osztálytársai egy ranchóban búcsúztak el tőle. (Ezek a ranchók amolyan játszókertek, kedves, széllelbélelt és mesealakokról elnevezett házikókkal. Egy-egy ilyen házikót ki lehet bérelni családi vagy más ünnepségekre. A magyar kolónia is ilyenben rendezte a mikulási ünnepséget.)

Kisunokám fehér blúza már csak emléktárgy lesz ezután. Teleírták nevükkel a gyerekek. Különösen Violetával siratták meg egymást. Padtársa volt és legjobb barátnője. Violeta egyszer nagyon csodálkozott, mikor Anna zöldre festette a hegyeket. A hegyek barnák — mondta, amilyennek a kopár hegyláncok Limából láthatók. De Anna magyarországi hegyeket álmodott papírra. Kedves, erdővel borított dombokat. És most sírt. Mert talán sohase látja kis barátait többé. S második otthonát (mondjam: hazáját): Perut. Noha tőle a búcsú még odébb van (valamikor a februári nyár végén), a hazatartó ládák megjelentek már a lakásban, mint egykor Pomázon az idetartóak. Ki gondolná, mennyi sírnivalója akad egy kisgyereknek. Akinek tele a bizonyítványa húszasokkal. Mert itt húszas a legjobb jegy az iskolában.

(A cikk az Élet és Irodalom 1987. október 16-i számában jelent meg, Hétköznapok a Narancsfák utcájában címmel.)

Atugrottunk

Teljes díszben az énekesek

Milye
ink
a n

a gy

Tanterem Busán, amit a nagyvárosiak is megirigyelhetnek

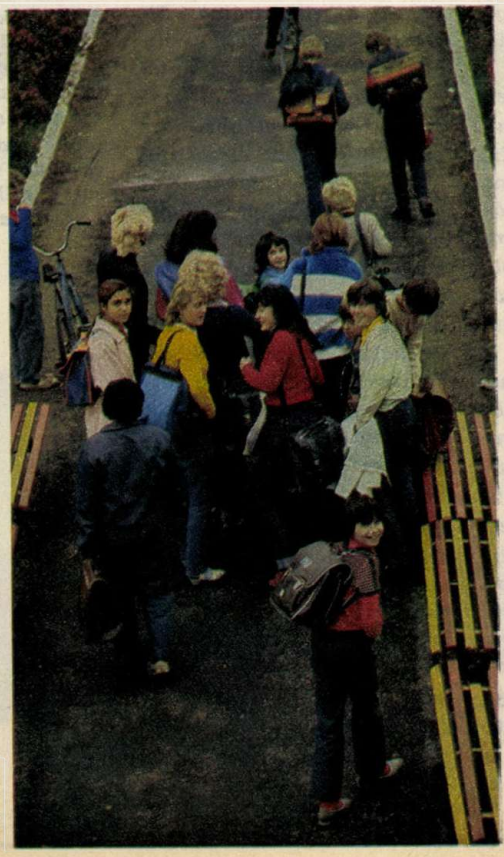

Kicsengetés után. Hazafelé rózsák között visz az út

A sztregovai kastély. Madách Imre emlékeinek háza

a határon...

Megjött a posta. A Barátság klub tagjainak könnyen megy a levelezés, mert ők több nyelvet ismernek

Az egykori népviselet vagyonba kerül. De a hagyományőrzés szívügy itt

, hogy manapság a határok csak az országokat és nem ket választják el egymástól. nél gyakrabban találkoznak kek is, annál jobban ismerik egymás örömeit, gondjait, annál erősebb, tartósabb lesz barátságuk

Fotó: Szalay Béla

Átugrottunk a határon...

Megnéztük, mi újság a túlsó oldalon, a határ közvetlen közelében élő gyerekeknél.

A szomszédolást Alsósztregován szerettük volna kezdeni, hiszen aki Balassagyarmatnál kel át Csehszlovákiába, meg sem áll Madách Imre szülőfalujáig. A múzeummá átalakított tornyos kastélynál azonban — amelynek minden szeglete Az ember tragédiája írójának lába nyomát, emlékeit őrzi — belépni tilos tábla állta utunkat. Rettenetesen bosszantott bennünket a dolog, de abbahagytuk a zsörtölődést, mert észrevettük, hogy az épület körül kőművesek, ácsok szorgoskodnak. S az újjáépítés azt jelenti, hogy szomszédaink nem hagyják pusztulni múltunk értékeit, szívükön viselik irodalmi hagyományaink ápolását. Az ősi fák őrizte emlékművön koszorúkba fonva friss virágot láttunk. Amíg fotóriporter kollégám felvételeket készített, kinyomoztam, hogy az író sírját a parkban levő általános iskola tanulói gondozzák, s amikor nyitva van a múzeum, idegenvezetésre is vállalkoznak.

A háromnyelvű iskola

Az alsósztregovai igazgató ajánlatára kerestük fel Busát, ahol a szlovák iskolának magyar tagozata van. Itt minden tantárgyat magyarul tanulnak a gyerekek. A suli tulajdonképpen háromnyelvű: a magyaron, a szlovákon kívül az orosz nyelvet is oktatják.

A hetedikes Sántha Tihamér azonban egy negyedikkel, a némettel is megpróbálkozott.

— Kislány korában anyu is tanult németül. Előkereste régi iskolás füzetét, amelybe összegyűjtött minden lényeges szót, fontos nyelvi szabályt. A srácok röhögtek, amikor meglátták, hogy a nyáron Magyarországra is magammal viszem a „szótárt". De hát nyelvet tanulni gyakorlás nélkül nem lehet. A szobám fala is tele van aggatva idegen szavakat tartalmazó papírlapokkal, hogy amerre fordulok, lássam, megjegyezzek közülük egyet-egyet. Anyu szerint annyi embernek számítok majd, ahány nyelvet tudok.

— Mi járatban voltatok Magyarországon?

— Úsztunk. Úttörőcsapatunk kapcsolatot teremtett az öcsödiekkel. Megegyeztünk, hogy ők úszni tanítanak bennünket, mi pedig síelni őket. Az idén is kellemes napokat töltöttünk a Balatonnál. Az öcsödiek sem unatkoznak majd a téli vakáció idején a Magas-Tátrában.

Tihamér életre szóló barátságot kötött az öcsödi Molnár Lacival. Legutóbb, amikor példaképeikről kellett iskolai fogalmazást készíteni, ő Laciról írt dolgozatot.

Csóri Mihály tanár beült mellénk a kocsiba, hogy elkalauzoljon bennünket az ipolyvarbói magyar nyelvű iskolába, amelynek nyugdíjazásáig igazgatója volt.

Az ötszázhatvan lelket számláló települést már egy ezerkétszázas években keletkezett okirat is említi, de valójában akkor vált ismertté, amikor a falu összefogásával másik iskolát építettek. Az új épület tágas, nagyablakos tantermeit, válogatott sportviadalokra is alkalmas tornatermét bármelyik nagyváros szívesen elfogadná. Tanulói mégis majdnem áldozatul estek korunk egyik divatjának, a körzetesítésnek. A nyolcadikosokat például Busára irányították, de utaztatásukat gyorsan le is állították, mert megszokott környezetükből kiszakítva vészjóslóan leromlott a bizonyítványuk.

Belépés csak levéllel

Az elvándorlás, a születések számának csökkenése is veszélyezteti az iskola létét. Ha nem lesz elég utánpótlás, osztályokat vonnak össze, tantermeket csuknak be. Volt idő, amikor 130 gyerek ült a padokban, most 79-en vannak. A helybőség lehetőségét megpróbálják okosan kihasználni, a maguk javára kamatoztatni. A közösségi élet központjává tették az iskolát. Önálló otthonhoz juttatták az úttörőcsapatot, amely szinte újjászületett, tantárgyi, kulturális, sportvetélkedőkön az országos döntőig verekszik el magukat. Próbatermet kapott az úttörő népi együttes, s könyvtárat, folyóirattárat nyitottak, ahol helyben olvashatnak vagy kölcsönözhetnek.

Látogatásunkkor az énekkar és a tánccsoport legutóbbi sikerétől volt hangos az iskola. A szüreti mulatságon, ahol Magyarországról érkezett vendégek is voltak, eredeti palóc dalokat, táncokat adtak elő. Bavkó Mariannékat, Fagygyas Robiékat újra és újra visszatapsolták.

A csöppnyi falu nemzetközi klubjába nap mint nap bekopog a világ is. Leveleket hoz a postás Egerből, Belgrádból, Párizsból, a távoli Szibériából. A klubba levéllel lehet belépni. Pontosabban, bárki tagja lehet, aki erősíti a népek barátságát, külföldi gyerekekkel levelez.

— Játékok, versek, dalok, táncleírások kelnek útra, cserélnek gazdát. És az sem mellékes, hogy a jövőmenő, határokat átlépő levelek az idegen nyelv tanulását is segítik — mesélte Urbán Aladár tanár. — Klubunkat a barátság „szövödéjének" neveztem el.

Faragó György

id. Pieter Brueghel

A bábeli torony

Jertek tehát, szálljunk alá, és ott zavarjuk össze nyelvöket, hogy egyik a másik szavát ne értse.
És ekképen széleszté el őket az Úr azon helyről minden tartományokra, és megszűnének építeni a várost.
És azért hivatik annak neve Bábelnek, mert ott zavarodott össze az egész föld nyelve.

(Káldi György Biblia-fordítása)

TELEFONSZOLGÁLATRÓL, NÉVTELENSÉGRŐL, TITKOKRÓL

BIZALOM

CSÖRÖG A TELEFON... Csörög bizony, s nem csupán szolgálatunk megadott idejében (szerdán és csütörtökön 14 és 16 óra között). Csörög reggeli hét órakor. (Egy anyuka: — Mondja, ez tényleg valami lelki vonal? Ja, igen... Az már más. Így nagyon örülök, a viszonthallásra.) Csörög délután. (Bizalom?! Tényleg mindenre válaszolnak? Mennyi hat a négyzeten?) És csörög a megadott ügyeleti időben: szerelmi ügyben, családi bajban, barátnői veszekedésben. És csörög... Örülünk a hangjának, várjuk további telefonjaitokat. Hívjatok!

ELIZABETH SZÍVE FÁJ — „Azt nem értem, hogy ha valaki intézetben van, és jár vele egy srác, akkor az az első, hogy megérdeklődi: a lány jár-e intézetbe. Itt jön aztán a bökkenő: kiderül, hogy igaz, és jönnek a viták és összevesznek. Pedig arról a lány nem tehet, hogy intézetben van. És minden ember egyforma."

Utóbbi megállapításoddal vitatkozunk: az a szerencse, hogy nem vagyunk egyformák! Mert ha így lenne, mindenki úgy gondolkodna, mint azok a fiúk, akikkel te találkoztál. Mi nagyon sok olyan embert ismerünk, aki nem különböztet ilyen buta és megalázó módon. Szerintünk egyáltalán nem kell bélyegként viselni az intézetis voltodat. Sőt, aki a számára nehezebb helyzetben megállja a helyét, még büszke is lehet magára. Gondolkodj te magad is így, és ha téged kevésbé fog zavarni az intézet a hátad mögött, talán még lesz erőd meggyőzni a könnyelműen ítélkező fiúkat.

NEM ÉRTEM... — Akit nem értesz, az természetesen egy fiú. Fölmentél hozzá, ő megcsókolt, s azóta csak akkor vesz észre, ha meg kell írnod a leckéjét. Nos, ne tarts haragot, de ügyesen utasítsd vissza a szolgaságot. Magatartásoddal te is azt erősítsd: tényleg nem történt semmi! A fiú vagy újra érdeklődőbb lesz irántad, s akkor nyertél. Vagy nem, s akkor ő maga bizonyítja: ennyi volt az egész. Két bátortalan csók.

NÉVTELEN NULLÁK — A jeligét mi választottuk, és csupán annak a levélírónak szól, aki azt közli, hogy unja rovatunkat. Hogy miért, a kifejtéséről már megfeledkezett. Mint ahogy nincsenek érvei a követelt Szikora és az imádott R-Go mellett sem. Bosszantóak ezek a levelek, s nem azért, mert ellentmondanak nekünk, hanem mert se megalapozott vélemény, se név nincs bennük. (Lehet, hogy a kettő takargatása nagyon is összefügg!?) Mi egyébként nyitottunk egy dossziét, abba rakjuk az effajta leveleket. A dosszié címét egy együttestől kölcsönöztük: névtelen nullák.

SZOMORÚ AZ ÉLET BARÁTOK NÉLKÜL — Az. Kérdés, hogy a lányok igaz barátok voltak-e? Bár te sem viselkedtél karakán módon. Nem kell a tanár bácsira hagyni az igazságtevést, legyen bátorságod elintézni a dolgokat — akár egy kézilabda-mérkőzés összjátékáról van is szó — magad. Az állítólagos barátnők hátad mögötti sugdosása taszító, s kivált, hogy egyikük később visszamondta neked a rólad hallottakat. A legjobb úton vagytok ahhoz, hogy teljesen elhidegüljetek. Ne sajnáld. Keress igazabb barátokat.

MIT CSINÁLJAK? — Viselkedj úgy, hogy ne adj alapot a leveledben írt megjegyzésekre. A sok „megcsalás", „otthagyás" után mélyen magadba kellene nézned. Ne várd meg, amíg a 22 éves fiú otthagy, szakítsd meg te az effajta kapcsolatot. 13 évesen nem erre a barátságra van szükséged!

A TITOK NYITJA — Ne törd sokat a fejed, bizonyára érettebb vagy, mint osztálytársaid. Nálad korábban elkezdődött az ifjúvá (felnőtté?) válás: átalakul a gondolkodásod, változik a világról alkotott nézeted, másképp állsz az emberekhez, ráadásul az alaptermészeted is komoly. Hagyd csak, hadd forrjon ki igazi önmagad, még ha ez olyan sérülésekkel is jár, mint amiről írtál. Annyit tehetsz, hogy időnként kilépsz a magad köré vont falak közül. De ha nem megy, ne erőszakold. Hamarosan társaid is megélik ezt a változást, és akkor majd megértenek.

MINDENKI ELLENEM — Sajnos, többet megtudunk barátnőd (bocs, volt barátnőd) viselt dolgairól, mint a tieidről. Miért zavar ennyire a másik feltűnési viszketegsége? Ha te nem vagy ilyen, miért nem tudsz átsiklani az ő hibája fölött? Lehet, hogy téged zavar az, hogy ő kerül az előtérbe mindig? Némi önkritika nem ártana! Ám, ha a tükörbe nézés után úgy látod, nem te vagy a hibás, akkor ajánlunk egy jó kis beszélgetést a rajjal. Meglehet, ez nem fog változtatni a barátnő viselkedésén, de az őszinteség közelebb vihet a közösséghez.

PITE — Köszönj. Feltételezzük, hogy a fiú is visszaköszön. Aztán mutatkozz be. Feltételezzük, hogy ő is megmondja a nevét. Aztán meg kérdezd meg... Nos, hogy mit lehet kérdezni, azt a helyzet dönti majd el. De ez az apró ismeretség a legjobb úton van az elmélyülés felé. Hiszen, ha egy fiú nem nézi a lányt se „csúf boszorkánynak", se „buta libának", akkor már az is lehet, hogy tetszik neki.

REMÉLHETEK? — Lám, nemcsak a lányok pletykásak, hanem a fiúk is. Miért tartod fontosabbnak a barátaidat, mint a lányt, aki tetszik neked? Ne hagyd, hogy továbbra is reménytelennek lásd a helyzetet, hogy a gyomrod összeszoruljon. Mondd meg a lánynak, hogy tetszik neked. Aztán... Könnyen kitalálható a folytatás.

KI NYER? — Szerintünk az az egyszem fiú, aki egy egész osztály lányainak tetszik. Bár nem hisszük, hogy osztálybeli lány lenne a „nyeremény tárgya". Ha ennyien vágynak a fiú barátságára, az előbb-utóbb azt eredményezi, hogy a szegény pára elfut abból az osztályból, és más lányt keres.

EGY SZOMORÚ, KÜLÖNLEGES LÁNY — Megértjük a lázadásodat. A beteg édesanya, a reátok szakadó sok munka, az állandó takarékoskodás, kuporgatás és nélkülözés még egy felnőtt ember erejét is fölemésztheti. Te eddig tisztességgel helyt álltál, s ha hiszed, ha nem, éppen az a tisztesség „titkod nyitja". Bizonyára szép vagy, ezt nem tudhatjuk biztosan, de az bizonyos, különlegesebb, mint kortársaid. Lám, ezt már az ország távoli részében is fölfedezték! Tudod-e, mekkora érték ez? Tudod-e hány levél érkezik szerkesztőségünkbe lányoktól, akik azt kérdezik, mivel tűnhetnének ki kortársaik közül? És tudod-e, hogy ezek a kitűnni vágyó lányok nem többek, mint „egy lány a sok közül". (Jobbára ezt a jeligét választják, tudtukon kívül találóan.) Te nem erre törekedtél, és

IAL

máris kitűntél korosztályodból. Légy erre büszke! Ne add fel megharcolt egyéniségedet, igyekezz továbbra is helytállni édesanyád mellett. Ami a diszkót, a szórakozást illeti, próbálj nagyobb szabadságot engedélyezni magadnak. Beszélj édesanyáddal, ő bizonyára megért, és segít neked. Végül egy mozi, vagy egy tini-diszkó nem nagy kiadás, annyi neked is kijár. Biztosak vagyunk abban, hogy lesz erőd ehhez a csatához is. Apránként változtass életeden, és ne akard teljesen felrúgni azt. Hidd el, többet nyersz (sőt, máris nyertél) és messzebbre érsz (sőt, máris előbbre jársz), mint sok kortársad. Örömmel fogadnánk újabb leveledet. Akár még nevedet és címedet is.

FURCSA TERMÉSZETŰ LÁNY — Egy titka lehet viselkedésednek, nem jött még el az „igazi". De bárhogy is van, némi lelki gyakorlattal lépj túl magadon. Ha csak addig kell a másik, amíg megszerzed, akkor lelked mélyén nagyon önző lehetsz. Tessék ezt felmérni és felülbírálni. És arra gondolni, hogy az a másik, még ha fiú is, ember.

EGY KÍVÁNCSI TINI — 1. Vannak testi adottságok, ami ellen nem érdemes hadakozni. Az, hogy a melled alakja neked nem tetszik, nem is fontos. Lényeg, hogy majd másoknak tessék. 2. Nem késtél még le semmiről, de ha foglalkoztat a dolog, és biztos akarsz lenni magadban, fordulj orvoshoz. 3. Buta kérdést tettél fel, reméljük, te is tudod. Már az általános iskolai tananyagban is benne van, hogyan születik a gyerek. De ha ott nem tanultad meg, ajánljuk figyelmedbe a Móra Könyvkiadó Peti, Ida és Picur című, igaz kisebbeknek szóló, de számodra is nagyon tanulságos felvilágosító könyvét.

VÁRJUK LEVELEITEKET... Azaz, álljunk csak meg egy szóra! A Bizalommal postája az utóbbi időben örvendetesen megnőtt. Ám a számbeli sokasodás minőségi hígulást hozott. Sok a felszínes, tömondatos, igazából nem komoly kérdés. Jó lenne, ha meghagynátok pszichológusunk idejét és energiáját azokra, akik valóban bajban kérnek segítséget. Szívesen válaszolunk minden egyéb levélre is, ha abból kitűnik, hogy írója tudja, mit akar kérdezni, s azt is: mire vár feleletet.

Várjuk tehát leveleiteket. A borítékra írjatok nevet és címet vagy jeligét. S azt: Bizalommal.

KERESD AZ ÚJSÁG-ÁRUSOKNÁL!

HAPCI RAKÉTA A HÓKUSZ-PÓKUSZ SZIGETEKRE!

MESE, JÁTÉK, REJTVÉNY!

11x77 nyeremény!

Főnyeremények: színes televízió, rádiós magnó, órás rádiók, fényképezőgépek, kvarcórák, távcsövek és még sok meglepetés!

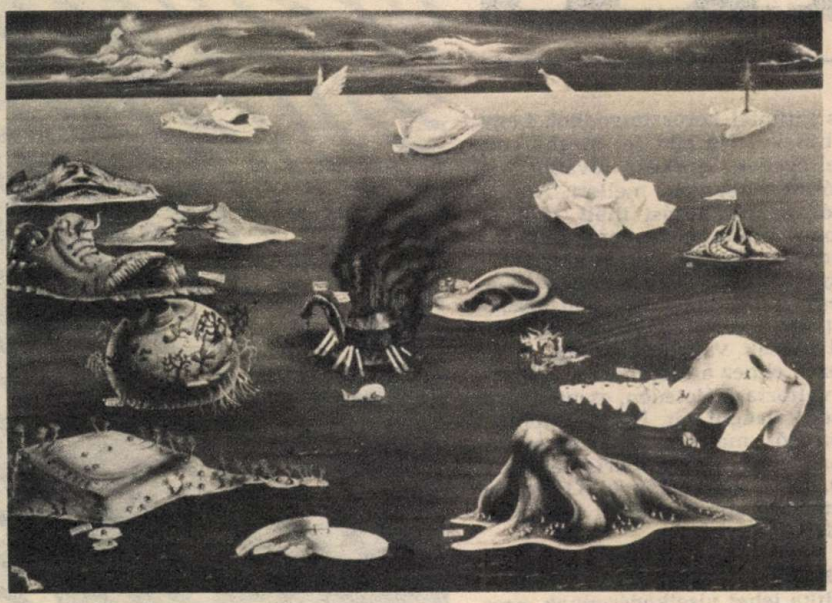

JÁTSSZ VELÜNK, FEJTSD MEG A REJTVÉNYT!

VIANCO studió

A RAJZFILMEK KEDVELŐINEK!

MOKÉP

A HERCEGNŐ ÉS A ROBOT

Színes, szinkronizált rajz-mesefilm.
Írta és rendezte: Mauricio de Sousa.
Egy kis nyúl-robot beleszeret hercegnőjébe, és megvív érte a lovagi tornán. De nem elég, hogy legyőzi rettenetes ellenfeleit, még igazi szívet is kell szereznie, hogy megkaphassa a szépséges Mimi kezét...

MOKÉP

A KÉK LOVAG KALANDJAI

Színes, szinkronizált lengyel rajz-mesefilm.
Rendezte: Ledhoslaw Marszalek.
A kék lovag a gyönyörűséges pillangókirálynő kedvéért kiszabadítja annak húgát – aki talán még szebb – a gonoszok fogságából. Ám hiába győz, egyikük szívét sem nyeri el, de még csak jutalmat sem remélhet tőlük...

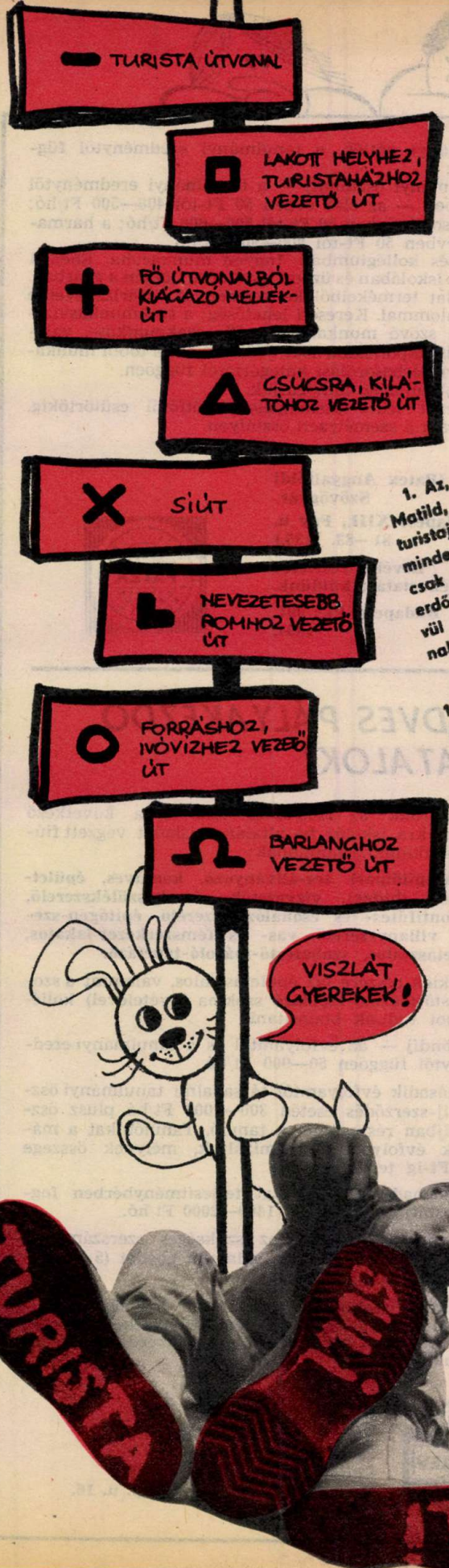

VI. RÉSZ

1. Az, hogy „Imádlak, Brúnó, Matild, Elek és Szerafin", nem turistajelzés! Még akkor sem, ha mindez a fa oldalán látható. Ez csak annak a jelzése, hogy az erdőkben az erdei vadakon kívül más vadak is megfordulnak...

2. Az igazi turistajelzéseket 10×10 cm-es fehér alapra festik. A fontosabb turista útvonalakat általában piros és kék színnel, a rövidebbeket sárgával vagy zölddel. A turistautakon általában 50–100 méterenként találkozhatsz ilyen jelzésekkel. (Lásd a bal oldali rajzot!)

3. A forgalmasabb turista útvonalak találkozásánál, turistaházaknál, vasútállomásokon külön útvonalvázlattal ellátott táblák tájékoztatják a kirándulókat.

4. A TÁRSADALMI ERDEI SZOLGÁLAT önkéntesei nem a remeteéletet akarják töménten erdei bolyongásuk során kipróbálni! Viszont eligazítják az eldeklődőket, segítenek a bajba jutottaknak, figyelmeztetik a környezetszennyezőket és -rongálókat.

5. Ugyancsak a kirándulókat segítik az ERDEI LÉTESÍTMÉNYEK. A mély árkok felett átívelő hidakat, a pihenőhelyeken telepített padokat, asztalokat, a szeméttárolókat, a kiépített tűzrakóhelyeket lelkes természetbarátok és az erdőgazdaságok dolgozói építették. Akik abban lelik örömüket, hogy ezeket összetörik, megrongálják, azoknak valószínűleg sok a felesleges energiájuk. Kérésükre számtalan testépítő klub címét elküldjük.

VÁLASZÚT-MUTATÓ

FIGYELEM!

Az 1988/89-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak.
A tanulmányi idő három év.
Juttatások:
— 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj + 100—200 Ft tanulmányi pótlék, a tanulmányi eredménytől függően;
— 200 Ft kiemelt szakmapótlék;
— tanulmányi ösztöndíj — a tanulmányi eredménytől függően — az első évben 50—450 Ft/hó; a második évben 50—540 Ft/hó; a harmadik évben 50—820 Ft/hó.

Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára iskolázunk be szakmunkástanulónak.
A tanulmányi idő három év.
Juttatások:
— 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj + 100—200 Ft tanulmányi pótlék, a tanulmányi eredménytől függően;
— tanulmányi ösztöndíj — a tanulmányi eredménytől függően — az első évben 50 Ft-tól 400—500 Ft/hó; a második évben 50 Ft-tól 500—600 Ft/hó; a harmadik évben 50 Ft-tól 800—900 Ft/hó.

Elhelyezés kollégiumban. Ingyen munkaruha. Ebéd 4 Ft-ért az iskolában és üzemi gyakorlat idején a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség: a szakmunkásvizsga után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—9000 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően.
A továbbtanulást támogatjuk.
Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől csütörtökig, 8—15 óráig a személyzeti osztályon.

(Patex Angyalföldi Szövőgyár, Budapest XIII., Fáy u. 81—83. 1135.)

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

Cím: Budapest, Pf.: 391. 1394.

PATEX

FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző **lányokat fonó, szövő; fiúkat textilgépszerelő, géplakatos, villanyszerelő és csőszerelő** szakmunkástanulónak iskoláz be az 1988/89-es tanévre.
Felvételi vizsga nincs. Tanulóidő: 3 év.
Tanulmányi ösztöndíj: 50—750 Ft/hó a tanulmányi előmeneteltől függően. A III. évben szakmunkásbér: 2500—3500 Ft/hó.
Társadalmi ösztöndíj: tanulmányi szerződés alapján, a tanulmányi eredménytől függően: 500—750 Ft/hó.
Kollégiumi elhelyezést, teljes ellátást és egyéb juttatásokat biztosítunk tanulóink részére.
Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga után:
— lányoknak 5500—8500 Ft/hó;
— fiúknak 5200—6700 Ft/hó.
Jelentkezni lehet munkanapokon 7—15 óráig.
Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

Címünk:
BUDAPRINT
Magyar Pamutipar,
személyzeti-oktatási osztály,
Budapest, Pamutgyár u. 2.
1046.
Telefon: 693-847 vagy
693-111/115-ös mellék.

BUDAPRINT BUDAPEST

KEDVES PÁLYAKEZDŐ FIATALOK!

Vállalatunk az 1988/89-es tanévre a következő szakmákra iskoláz be általános iskolát végzett fiúkat szakmunkástanulónak:

magasépítőipari ács-állványozó, kőműves, épületburkoló (hideg), vízvezeték- és készülékszerelő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, építőgép-szerelő, villanyszerelő, vas- és fémszerkezet-lakatos, épületasztalos, szobafestő-mázoló-tapétázó.

Vidékiek részére (az épületasztalos, valamint a szobafestő-mázoló-tapétázó szakma kivételével) kollégiumot tudunk biztosítani.

Ösztöndíj — az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően 50—900 Ft/hó.

A második évfolyamtól társadalmi tanulmányi ösztöndíj-szerződés esetén 300—1000 Ft/hó plusz ösztöndíjban részesülhet a tanuló. Tanulóinkat a második évfolyamtól premizáljuk, melynek összege 300 Ft-ig terjedhet.

A harmadéves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk, keresetük 1400—2000 Ft/hó.

A gyakorlati oktatáshoz szükséges szerszámokat, munkaruhát, védőruhát, valamint ebédet (5 Ft térítésért) a vállalat biztosít.

A sikeres szakmunkásvizsgát tett pályakezdő dolgozóknak a vállalatnál történő elhelyezkedés esetén 3000 Ft vissza nem térítendő pályakezdési kölcsönt adunk.

23. ÁÉV

Kedves fiatalok!
Várjuk jelentkezéseteket!
23-as Számú Állami Építőipari Vállalat
Budapest V., Rosenberg hp. u. 16.

HOGYAN TOVÁBB?

A mi szakmánk vár még rátok! Legyetek a „FEHÉR MÍVESSÉG" mesterei! Jelentkezzetek papíripari szakmunkástanulónak a Csepeli Papírgyárba! A képzési idő három év. Az elméleti oktatás helye az 50. Számú Textil- és Papíripari Szakmunkásképző Intézet (Csepel, Bajáki F. u. 27.). A gyakorlati oktatás helye a Csepeli Papírgyár.

A képzés ideje alatt tanulóinknak a következő kedvezményeket nyújtjuk:

- **a tanulmányi eredménytől függő társadalmi ösztöndíj (300–1000 Ft) + tanulmányi pótlék (10–50%), és tanulmányi ösztöndíj (50–900 Ft);**
- **térítésmentes ebéd;**
- **teljes tanfelszerelés és munkaruha;**
- **kollégiumi elhelyezés;**
- **minden tanévben egy teljes öltözet ruha;**
- **ingyenes kirándulás, üdülés;**
- **a tanulmányi eredménytől függően, minden sikeresen befejezett tanév végén 1000–2500 Ft jutalom;**
- **sportolási lehetőségek, uszoda és sportlétesítmények a gyár közelében;**
- **ifjúsági klub, könyvtár.**

A papíripari szakmai ismeretek középfokon is elsajátíthatók a Than Károly Vegyipari Szakközépiskolában (Budapest II., Lajos u. 1–3.). Az iskola a négyéves képzési idő elteltével középfokú szakmai végzettséget és érettségi bizonyítványt ad. A középiskolások a szakmunkástanulókkal azonos kedvezményben részesülnek.

Továbbtanulási lehetőséget a Könnyűipari Műszaki Főiskola biztosít.

Fiatalok! A papír több ezer év alatt nélkülözhetetlen lett, nem tudta semmilyen más anyag pótolni a kultúra terjesztésében elfoglalt helyét. Felhasználási területei a csomagolástechnikában és az egészségügyi felhasználásban egyre bővülnek.

Jelentkezzetek! Biztos jövő, jelentős kedvezmények!

Bővebb felvilágosítást a Papíripari Vállalat Csepeli Papírgyár személyzeti osztálya ad.

Cím: Budapest XXI., Duna u. 42. 1751.

Telefon: 279-620/535, 301.

PAPÍRIPARI VÁLLALAT CSEPELI PAPÍRGYÁRA * 1923 *

GANZ DANUBIUS
HAJÓ-ÉS DARUGYÁR
BUDAPEST, XIII., VÁCI ÚT 202

1835

GANZ DANUBIUS

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK, FIGYELEM!

Az ország egyik legjelentősebb nagyvállalata, a

GANZ DANUBIUS HAJÓ- ÉS DARUGYÁR

várja szakmunkástanulónak az általános iskolát befejező tanulókat az alábbi szakmákra: hegesztő, szerkezetlakatos, géplakatos, csőszerelő, gépi forgácsoló (esztergályos), marós, szerszámkészítő, villanyszerelő, asztalos (bútor-, épület-), ács-állványozó, épületburkoló, öntő, kovács, fényező-mázoló, mintakészítő.

A képzési idő 3 év.

A tanulóévek alatt biztosítunk számotokra: **kollégiumi elhelyezést térítés ellenében; korszerűen felszerelt tanműhelyt; tanulmányi ösztöndíjon felül (szakmától függően) 700—1000 Ft társadalmi ösztöndíjat; napi 5 Ft-ért ebédet; sportolási lehetőséget.**

A szakmunkásvizsga után továbbtanulási lehetőség! Munkábaálláskor 5000—6000 Ft juttatás! Jó kereseti lehetőség. Modern munkásszálloda.

Érdeklődni és jelentkezni a következő címeken lehet:

— GANZ DANUBIUS HAJÓ- ÉS DARUGYÁR személyzeti és oktatási osztálya, Budapest, Váci út 202. 1904. Telefon: 496-370, 296-820/1636, 498-173;

— GANZ DANUBIUS BALATONFÜREDI HAJÓGYÁR Balatonfüred, Tihanyi út, 8230. Telefon: 06-86-42-690;

— GANZ DANUBIUS TISZAFÜREDI DARUGYÁR, Tiszafüred, Örvényi út, 5350. Telefon: 11-333;

— GANZ DANUBIUS VÁCI KONTÉNERGYÁR, Vác, Derecskei dűlő, 2600. Telefon: 06-27-11-411.

Fejjátékok

Összeállította: Sinkovics Ferenc

Rejtvényeink megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397. A levelezőlapra írd rá: FEJJÁTÉK 87/32. **Beküldési határidő: december 3.**

BULL ÉS BILL

Kóstolj bele abba, amiről az irodalmi műhelyekben azt tartják: az egyik legnehezebb munka. A lapunk hátsó borítóján található képregény mondatait kell angol, francia, német vagy orosz nyelvre lefordítanod, természetesen úgy, hogy a szöveg minél jobban igazodjék a kis sztori cselekményfonalához. E rejtvényünkkel kapcsolatosan sorsolást nem tartunk, minden helyes „megfejtést" idegen nyelvű könyvvel jutalmazunk!

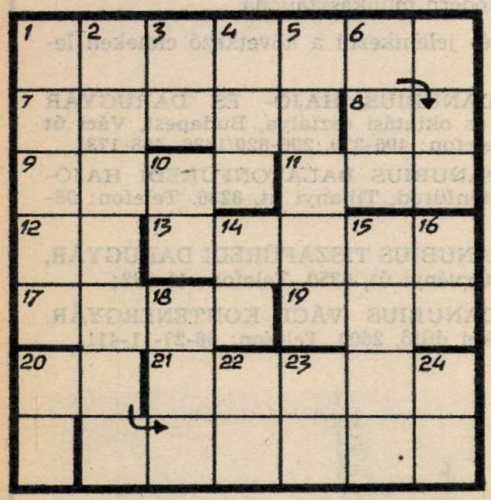

NÉGY TIPPET REJTETTÜNK EL keresztrejtvényünkben azoknak, akik éppen most állnak a pályaválasztás nehéz kérdése előtt.

VÍZSZINTES: 1. Okleveles mezőgazdász. 7. Ajtót tároló. 8. Te, németül. 9. A függ. 1. sz. becézése. 11. Címerállat. 12. A harag vége! 13. Skiccet készít. 17. Folytonossági hiány. 19. Menyasszony. 20. Előd. 21. Bányában dolgozó szakmunkás.

FÜGGŐLEGES: 1. Férfinév. 2. Patikus. 3. Sír. 4. Az SZTK elődje. 5. „... rajta, jó katonák." 6. Ama helyre. 10. Nemzeti Vállalat. 14. ÁÁÁÁÁÁÁ. 15. Kronométerek orvosa. 16. Szolmizációs hang. 18. Uruguayi, vatikáni és osztrák autójel. 20. Strázsa. 22. Ellenérték. 23. Rövid csodálkozás. 24. Némán rázó!

SAKK

Következő játszmánkat két magyar mester játszotta. Csinos és tanulságos befejezése miatt még külföldi lapok is közölték.

1. d4—d4, d7—d5 2. Fc1—f4, c7—c5 3. e2—e3, e7—e6 4. c2—c3, Hb8—c6 5. Hb1—d2. Fehér a megnyitást tartózkodóan játssza: megerősíti gyalogállását, utána elsáncol, s csak ezek után fog támadáshoz kezdeni. **5. —, Vd8—b6 6. Vd1—b1.** Szokványosabb Vb3, vagy még inkább Vc2. Ez utóbbit fehér azért nem lépi, mert Fd3-at tervezi, s ha arra fekete c5—c4-gyel felelne, a futó visszahúzódhat c2-re. **6. —, Fc8—d7 7. Ff1—d3. Hg8—f6 8. Hg1—f3, Ff8—e7 9. 0—0, 0—0 10. Hf3—e5, Bf8—d8 11. Hd2—f3, Fd7—e8 12. Hf3—g5.** Támadás a h7-en álló gyalog ellen, amit természetesen védeni kell! **12. —, h7—h6?**

A helyes védőlépés g7—g6 lett volna, amire közvetlen veszély nincs, bár világos állása kedvezőbb. A tett lépés hiba, melyet szépen ki lehet használni. Egy német sakkújság csak ennyit írt: Világos hét (7) lépésben mattol!

Keressétek meg ezt a befejezést! A matthoz vezető utat nem nehéz megtalálni, hiszen feketének az erélyes támadólépések ellen nem sok védelme van. Írjátok

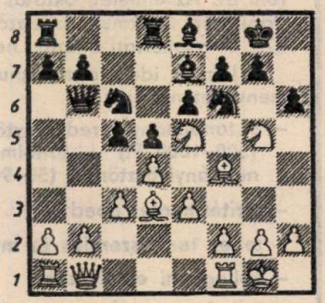

meg a megoldást — a helyes megfejtést beküldők közt jutalmakat sorsolunk ki!
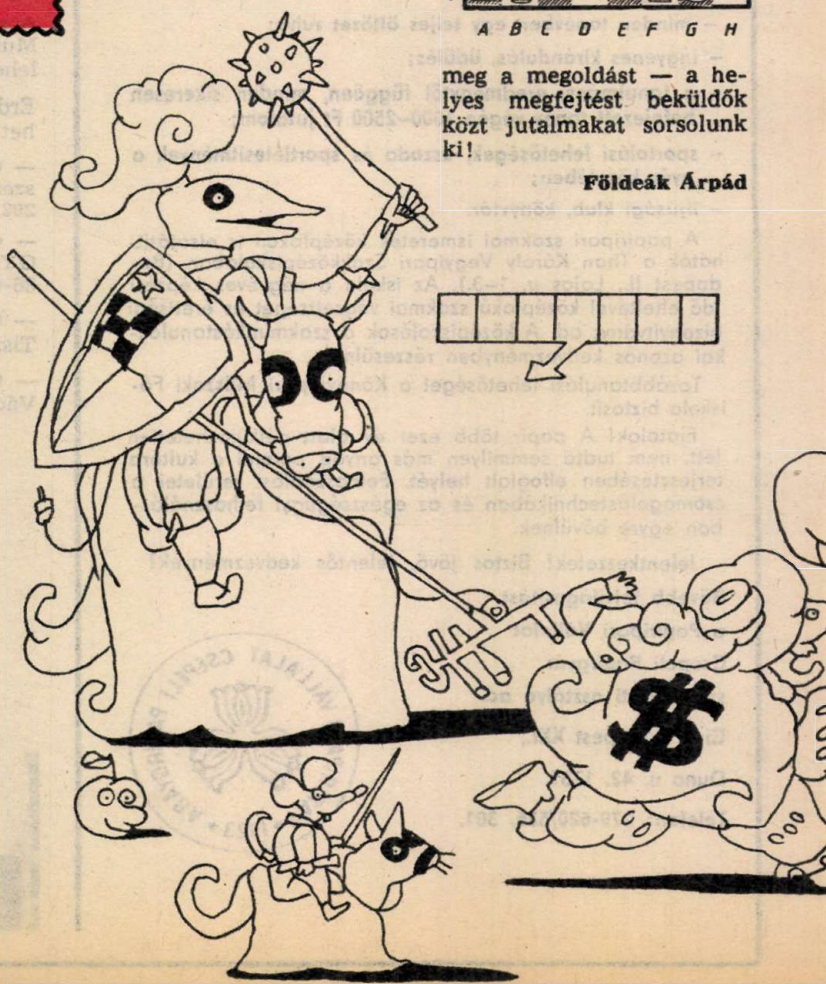
Földeák Árpád